

Կրթություն

Շաբաթաթերթ «Krtutiu» (education) weekly «Крѳутиѳ» (образование) еженедельник 10.03.2021թ. չորեքշաբթի թիվ 11 (984)

Շնորհավո՛ր ձեր տունը, սիրելի՛ կանայք

Սովորույթի եւ ավանդույթի միջեւ

Այն, որ **Մարտի 8-ը** մայրիկների տոնն է, գիտեին խորհրդային միության բոլոր երեխաները: Եվ բոլոր հայրիկներն այդ օրը նվերներ էին գնում մայրիկների համար... **Կանանց միջազգային օրը՝** Մարտի 8-ը, նշվում էր բոլոր սոցիալիստական երկրներում եւ համարվում էր ոչ աշխատանքային օր:

«Կոպենհագենում 1910-ին կայացած սոցիալիստ կանանց միջազգային կոնֆերանսում կարա Յետկինի առաջարկությամբ որոշում է ընդունվել այդուհետեւ մարտի 8-ը նշել կանանց միջազգային օր», - կարդում ենք Հայկական սովետական («կանաչ») հանրագիտարանում... Ի դեպ, **Մարիամ Աստվածածնի Ավետման** մասին այստեղ որեւէ հղում չկա:

Խորհրդային միության եւ սոցիալիստական համակարգի երկրներում 70 տարի սովորությունը ամրագրված էր բոլոր ընտանիքներում եւ Նոր տարվա տոնին համագործակցելու էր յուրատեսակ ջերմությամբ եւ շքեղությամբ: Իհարկե, շքեղությամբ զիջելով, բայց ջերմությամբ գերազանցելով խորհրդային գլխավոր Նոյեմբերյան տոնին:

Կազմալուծվեց խորհրդային Միությունը, դրանից էլ առաջ՝ սոցիալիստական երկրների համակարգը: Հայաստանն ԱՆկախության հանրաքվեով վերհաստատեց իր ինքնիշխանությունը եւ ձեռնամուխ եղավ անկախ պետականության վերականգնմանը: Փոփոխությունները բնական, օրինաչափ եւ անհրաժեշտ էին նաեւ պետական տոնացույցում: Վերաթմայնացած Մայիսի 28-ին միացան Սեպտեմբերի 21-ը, Հունիսի 5-ը... Տոնացույցում իր պատվավոր տեղը գրավեց նաեւ Ապրիլի 7-ը՝ իբրեւ կանանց, մայրության, գեղեցկության եւ սիրո տոն... Ընտրված էր Մարիամ Աստվածածնի Ավետման օրը: Սակայն 2000-ամյա ավանդույթը չկարողացավ հաղթահարել 70-ամյա սովորույթը...

Լավ էր, թե վատ, մեզանում դարձյալ Մարտի 8-ը շարունակվեց նշվել՝ որպես կանանց տոն, եւ Հայաստանի խորհրդարանը, իբրեւ կանանց պաշտոնական տոն, ինչպես խորհրդային ժամանակներում, կրկին նախընտրեց Մարտի 8-ը՝ իր նախկին ձեւակերպմամբ՝ Կանանց միջազգային տոն, հայտարարելով այն ոչ աշխատանքային օր: Խորհրդարանը, միաժամանակ, տոնացույցում թողեց նաեւ **Ապրիլի 7-ը՝ իբրեւ Մայրության եւ գեղեցկության տոն**... Այդպես ծնունդ առավ «Կանանց միամսյակը»:

Լավ է, թե վատ, 70-ամյա սովորույթի եւ 2000-ամյա ավանդույթի միջեւ, դեռեւս նախապատվությունը պետականորեն առաջինին տալով, բայց նույնքան, գուցե եւ ավելի ջերմությամբ նշելով նաեւ երկրորդը, կանանց միամսյակին եւ ընդհանրապես տարվա բոլոր օրերին սիրով ենք մեծարում մեր կանանց, մայրերին, քույրերին եւ աղջիկներին՝ նրանց մաղթելով երջանկություն կյանքի բոլոր օրերին:

Գ.Ս.

Շնորհավորանքի խոսք

Սիրելի՛ կանայք, Շնորհավորում են՝ Կանանց միջազգային օրվա՝ զարնամային այս գեղեցիկ տոնի կապակցությամբ: Թող այս զարնամային տոնը բերի զարթոնք, ուրախություն, անցած բարդ ու դժվարին օրերից հետո տիրի հույս ու հավատ, խաղաղ երկինք ու կայունություն:

Մաղթում են ամողջություն, համբերություն ու բարեկեցություն:

Գրիգոր ՂԱՐԻՔԱՆ
ԿԳՄՍ աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի շնորհավորական ուղերձը՝ Մարտի 8-ի՝ Կանանց տոնի առթիվ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնությունն ու ջերմ բարեմաղթանքներն ենք բերում տիկնանց եւ օրհորդներին՝ մարտի 8-ի տոնական առթիվ:

Անփոխարինելի է կնոջ դերը ընտանիքի ամրության, քրիստոնեական արժեքներով եւ հայրենյաց ավանդներով մեր զավակներին կրթելու գործում: Կանայք անձնուրաց նվիրումի, սիրո ու քնքշանքի մարմնացումն են մեր կյանքում:

Հետպատերազմյան այս դժվարագույն օրերին, երբ մեր երկիրը շարունակում է փոթորկվել ներքին ու արտաքին մարտահրավերներից, վստահությունն ունենք, որ մեր ժողովուրդը վերստին իր խաչի ճանապարհը պիտի հասցնի մինչեւ հաղթական հարություն:

Սիրելի՛ մայրեր եւ քույրեր, Մեր մաղթանքն է, որպեսզի դուք հույսի ու մխիթարության մեջ դիմավորեք մեծարանքի այս տոնը: Աղոթում ենք, որ Տերը Սուրբ Հոգու սփոփանքը պարզեւի պատերազմի ծանր կորուստների միջով անցած մեր մայրերին ու քույրերին, ուժ ու կորով հաղորդի համայն մեր ժողովրդին՝ համական սիրով կերտելու լուսավոր ու բարօր կյանքը հայրենիքի: Թող Բարձրյալ Տերը Իր Ամենախնամ Սուրբ Աջի հովանու ներքո պահի ու պահպանի ձեզ ամենքիդ եւ բյուր օրհնություններով շնորհի արելու կյանքի խաղաղ եւ երջանիկ օրեր, լուսավոր ու պայծառ նոր իրագործումներ, այսօր եւ միշտ. ամեն:

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆԻ շնորհավորական ուղերձը՝ Մարտի 8-ի առթիվ

Սիրելի՛ կանայք, աղջիկներ, Այսօր Հայաստանում եւ բազմաթիվ երկրներում նշվում է Կանանց միջազգային օրը: Ջերմորեն շնորհավորում են բոլորիդ զարնամաշունչ այս տոնի կապակցությամբ:

Ձեր սերն ու հոգատարությունը, բարությունն ու քնքշությունն աշխարհն ավելի լավն են դարձնում, մեղմում են դժվարություններն ու օրհասական խնդիրները: Անուրանալի են ձեր դերն ու ջանասիրությունը՝ ուղղված մեր հայրենիքի բարօրությանը, սերունդների կրթադաստիարակչական հսկայական աշխատանքին, արժանապատիվ եւ ազգային արժեքներով ապրող քաղաքացի կրթելուն:

Շնորհակալ ենք ձեզ անվերապահ աջակցության, նվիրումի եւ տարբեր ոլորտներում հայրենամարտի գործունեության համար: Դուք մեր կրթական ոլորտի վստահելի հենքն եք, ձեզնով արվեստն ու մշակույթն ավելի են բյուրեղանում, իսկ մարզական հաղթանակներն ու նվաճումները հպարտանալու շարունակական առիթներ են:

Մաղթում են ձեզ երջանկություն, ստեղծելու եւ արարելու անսպառ եռանդ, սեր եւ ջերմություն:

Համագործակցություն

Խորհրդարան

Նոր միասնական ծրագրակազմ

ՀՀ ԳԱԱ ինֆորմատիկայի եւ ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտի ու Սամարայի Ս. Պ. Կորոլյովի անվան ազգային հետազոտական համալսարանի գիտահետազոտական խմբերը համատեղ մշակելու են նոր միասնական ծրագրակազմ, որը թույլ կտա դաշտային պայմաններում ինքնավար կերպով վերլուծել արբանյակներից կամ անօդաչու թռչող սարքերից ստացված թվային պատկերները՝ առանց մարդու միջամտության եւ առանց ցամաքային համակարգչային սարքավորումների, նեյրոնային ցանցերի ու տվյալների բազաների ներգրավման:

«Պատկերների տեքստուրային հատկությունների հետ համաձայնեցված ինֆորմատիկ հայտանիշների հավաքակազմի ձեւավորման արդյունավետ հաշվողական ընթացակարգերի կառուցում» գիտահետազոտական ծրագիրը մեկնարկել է այս տարվա հունվարին եւ ֆինանսավորման է երաշխավորվել «ՀՀ ԿԳՄՍ ԳԿ-ՀՀՌ-2020» միջազգային մրցույթի արդյունքում, որն իրականացվել է Գիտության կոմիտեի եւ Հիմնարար հետազոտությունների ռուսաստանյան հիմնադրամի (ՐՓՓՄ) համատեղ ծրագրերի աջակցությամբ:

«Հետազոտության արդյունքում նպատակ ունենք տեքստուրաների համապարփակ մաթեմատիկական նկարագրության շնորհիվ մշակել ալգորիթմներ, որոնք թույլ կտան ապահովել թռչող սարքերից, արբանյակներից ստացված պատկերների վերլուծությունը ոչ թե այլ պատկերների հետ համեմատության, նեյրոնային ցանցերի եւ բարդ դասակարգիչների միջոցով, ինչպես դարձվում է ներկայում, այլ տվյալ պատկերի տեքստուրայի ինքնավար ճանաչման եւ դասակարգման հիման վրա: Տեքստուրա ստեղծվում է նկատի ունենալով տվյալ տեղանքի առանձնահատկությունները՝ բուսականությունը, ջրային ծածկույթը, ռելիեֆը, իսկ բժշկական կիրառության դեպքում՝ տվյալ օրգանի կառուցվածքը, գոյացությունների առկայությունը եւ այլն»,- ասում է ծրագրի հայկական կողմի ղեկավար, պրոֆեսոր Մարիամ Հարությունյանը: Խմբի անդամ, պրոֆեսոր Դավիթ Ասատրյանի խոսքով՝ հետազոտությունը լայն կիրառելիություն կունենա արբանյակային մշտադիտարկման եւ հեռահար զոնդավորման, բժշկական վաղաժամ ախտորոշման, անօդաչու սարքերն «ինքնավար ուղեղով» օժտելու եւ մի շարք այլ ուղղություններով:

Հայ-ռուսական համագործակցությունը տվյալ ոլորտում թույլ է տալիս կատարել աշխատանքի արդյունավետ համաձայնեցում՝ արբանյակային եւ տիեզերական հիպերսպեկտրային տեխնոլոգիաների ոլորտում առկա հսկայական տվյալների բազաները հասանելի դարձնելով հայ գիտնականների համար: Վերջիններս էլ ոլորտում մեծ փորձառության եւ կուտակված գիտելիքների շնորհիվ առաջարկում են իրենց մեթոդաբանությունն ու ալգորիթմները՝ նոր ինֆորմատիկ հայտանիշների հայտնաբերման համար:

Ծրագրի ռուսաստանյան կողմի հաղորդմամբ՝ երկկողմ համագործակցության արդյունքում ակնկալվող լուծումը լուրջ նախադրյալներ է ստեղծում թեթեւ անօդաչու թռչող սարքերի վրա տեղակայվող շարժական հիպերսպեկտրալիտերի ստեղծման համար: Ալգորիթմների օգտագործումը թույլ կտա ԱՌՍ-ների բորտային համակարգերի միկրոսխեմաների կիրառմամբ տեղում հաշվարկել խնդրո առարկա օբյեկտների ինֆորմատիկ հայտանիշները:

Հեղինակ ՅՈՒՆԻՍԵՍԻՍ

Երկրորդ ընթերցմամբ ամբողջությամբ քննարկվել է «Բարձրագույն կրթության եւ գիտության մասին» օրենքի նախագիծը

Ազգային ժողովը երկրորդ ընթերցմամբ եւ ամբողջությամբ քննարկել է «Բարձրագույն կրթության եւ գիտության մասին» օրենքի եւ կից օրենսդրական փաթեթի նախագիծը, որը Խորհրդարանում ներկայացրել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը:

Նա անդրադարձել է այն փոփոխություններին, որոնք կատարվել են նախագծի՝ առաջինից երկրորդ ընթերցում ընկած ժամանակահատվածում: Նախարարը նշել է, որ նախկինում ղեկավարող ընտրության հարցում առաջարկվում էր ընտրանքային տարբերակ, երբ պետք է ներկայացվեր մինչեւ 3 թեկնածու, իսկ լիազոր մարմնի ղեկավարը երեքից մեկին նշանակեր այդ պաշտոնում: «Տարբեր քննարկումների եւ առաջարկությունների ուսումնասիրության արդյունքում որոշում կայացվեց փոխել այդ դրույթը եւ առաջարկել հետեւյալ փոփոխությունը. ղեկավարը ընտրվում է խորհրդում՝ ցուցակային կազմի կեսից ավելի ծայր հավաքելու պարագայում եւ հրամանագրվում է լիազոր մարմնի ղեկավարի կողմից»,- նշել է նա:

Երկրորդ փոփոխությունը, ըստ Վահրամ Դումանյանի, այն է, որ նախորդ տարբերակում նշվում էր, որ հոգաբարձուների խորհրդի նախագահը չի կարող զբաղեցնել այդ պաշտոնը երկու ժամկետ անընդմեջ. այժմ նախագահի պաշտոնավարման այդ սահմանափակումը հանվել է:

Հաջորդ փոփոխությունը վերաբերում է վարչական պաշտոն զբաղեցնողների համար սահմանված տարիքային վերին շեմին. նախորդ տարբերակում ամրագրված 65 տարեկանն առաջարկվում է դարձնել 70:

Ըստ նախարարի՝ առաջին ընթերցման տարբերակում ղեկավար, ամբիոնի վարիչ, ղեկան պաշտոնները վարչական էին. ներկա օրինագծով առաջարկվում է դրանք համարել ակադեմիական պաշտոններ: «Այստեղ հարցեր էին առաջանում այդ պաշտոնի հավակնորդներին ներկայացվող պահանջների հետ կապված, մասնավորապես՝ ղեկավարի, դրա համար ընտրել ենք ավելի ծկուն եւ բուհերի ինքնավարությանն ավելի միտված դրույթ, այն է՝ բուհի ղեկավարին ներկայացվող պահանջները կսահմանվեն տվյալ բուհի կանոնադրությամբ, իսկ օրենքում կամրագրվի միայն գիտական աստիճանի առկայության պահանջը»,- փաստել է նախարարը:

Փոփոխություն է տեղի ունեցել նաեւ բուհերի հավատարմագրման գործընթացում: Ըստ նախարարի՝ հաշվի առնելով բուհերի առաջարկները՝ ինստիտուցիոնալ եւ ծրագրային հավատարմագրման կարելուհանում գործընթացում ընտրվել է ավելի պարզ եւ գործուն մեթոդ:

Նախարարը նաեւ նշել է, որ խորհրդի 9 անդամից 5-ը նշանակվելու են լիազոր մարմնի, 4-ը՝ բուհի կողմից՝ ներառյալ ուսանողական, դասախոսական եւ բուհի հետ համագործակցող գործարար համայնքը. «Բուհն է որոշելու ինչ համաձայնությամբ բաշխել այդ 4 տեղը, սակայն, եթե ինչ-ինչ պատճառներով սահմանված ժամկետում բուհը չի ներկայացնում համապատասխան անդամության թեկնածուներ, ապա լիազոր մարմինն այդ տեղերը լրացնում է իր հայեցողությամբ»:

Ելույթից հետո պատգամավորները հարցեր են ուղղել ԿԳՄՍ նախարարին, որոնք վերաբերել են տարիքային շեմին, ղեկավարի ընտրությանը եւ ռոտացիայի կարգին: Որպես հարակից զեկուցող՝ հանդես է եկել Աժ գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Յուլիաննա Հովհաննիսյանը. «Բուհերի ակադեմիական ազատությունների իմաստով մենք բուհերին տվել ենք շատ լիազորություններ: Բուհերի ղեկավարների, գիտական համայնքի ներկայացուցիչների հետ կրկին հանդիպում է նախատեսվում»:

Նախարար Վահրամ Դումանյանը, նշելով, որ Աժ գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի քննարկումների ընթացքում մի շարք պատգամավորների առաջարկություններ դեռ չեն քվեարկվել, առաջարկել է օրենքի նախագիծը կրկին տեղափոխել հանձնաժողով՝ առաջինից երկրորդ ընթերցման փուլ, որի ընթացքում կդիտարկվեն եւ հաշվի կառնվեն բոլոր առաջարկները:

Կառավարության հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն եւ հեղինակի առաջարկով՝ պատգամավորները դեմ են քվեարկել նախագծին: Այնուհետեւ 86 «կողմ» եւ 1 «դեմ» ձայնով ընդունվել է ««Բարձրագույն կրթության եւ գիտության մասին» եւ կից ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթի քննարկումը գրավոր առաջարկների ներկայացման փուլ տեղափոխելու մասին» Աժ որոշման նախագիծը:

Հ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Էրազմուս +

Քննարկվել են բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանի բարեփոխումները

«Դոկտորական կրթության բարեփոխումը Հայաստանում՝ ակադեմիական համայնքի, արդյունաբերության պահանջներին եւ ԵՄ փորձին համապատասխան» Էրազմուս + կարողությունների զարգացման ծրագրի շրջանակում մեկնարկվել է եռօրյա աշխատաժողով՝ «Բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակի զարգացման հայեցակարգի եւ իրավական փաստաթղթերի մշակում» խորագրով:

Միջոցառմանը մասնակցել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Կարեն

Քոչումյանը, ով, ողջունելով աշխատաժողովի մասնակիցներին, հիմնականում ներկայացրել է նախարարության տեսլականը՝ բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանի բարեփոխման վերաբերյալ: Նրա խոսքով՝ ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ ողջ աշխարհում երրորդ մակարդակի կրթությունը հանրաճանաչ խնդիր է: «Ներկայում Հայաստանում ընթանում են հետբուհական կրթության բարեփոխումներ, եւ մեր հիմնական քաղաքականությունն այն է, որ պետությունը պետք է խիստ

պահանջներ ներկայացնի գիտական աստիճան շնորհելու հարցում: Ըստ նախարարության տեսլականի՝ շատ կարելու է ունենալ ուժեղ եւ որակյալ երրորդ մակարդակի կրթություն: Նախարարությունում իմ պաշտոնավարման առաջին օրն ասել եմ՝ «խոսել քիչ, աշխատել շատ»: Եվ ես բոլորին խրախուսում եմ անել նույնը, քանի որ մեզ այս բարեփոխումները շատ արագ են անհրաժեշտ, եւ պետք է բոլոր քայլերը ժամանակին համընթաց լինեն»,- նշել է նա:

Հարունակությունը՝ էջ 3

Քննարկվել են բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանի բարեփոխումները

սկիզբը՝ էջ 2

Նա հավելել է, որ «Բարձրագույն կրթության եւ գիտության» մասին օրենքի նախագծով նախատեսվում է ներկայիս ասպիրանտական ծրագրերի աստիճանական փոփոխություն՝ դրանք բարձրագույն կրթության համակարգում ընդգրկելով որպես որակավորման երրորդ՝ դոկտորական աստիճան (PhD):

Աշխատաժողովի առաջին օրը ծրագրի եւ գործընկերները ներկայացրել են դոկտորական կրթության միջազգայնացման փորձը Լիտվայի, Իտալիայի, Պորտուգալիայի եւ Ֆրանսիայի օրինակով: Ծրագրի անդամները՝ 37 8 բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների եւ 2 գիտահետազոտական ինստիտուտների ներկայացուցիչներ՝ ինստիտուցիոնալ դեկաններ եւ հետազոտողներ, ներկայացրել են ծրագրի ընթացքում իրականացված հետազոտությունները, որոնց արդյունքում ձեւավորվել են դոկտորական կրթության բարեփոխման առաջարկները եւ հայեցակարգային լուծումները: Ներկայացված առաջարկները քննարկվել են առանձին աշխատանքային խմբերում՝ հստակեցնելով բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակի զարգացման եւ որակի ապահովման հայեցակարգի առաջնային դրույթները՝ Ջալքուրդի սկզբունքներին համահունչ:

Աշխատաժողովի երկրորդ օրը մասնակիցներին ողջունել է 33 Էկոնոմիկայի նախարար **Վահան Բերդյանը**: Վերջինիս համոզմամբ՝ գիտությունը մեզանում որեւէ այլընտրանք չունի, քան զարգացումը՝ հենվելով տեխնոլոգիական առաջընթացի վրա: «Ակնհայտ է, որ միայն այդ դեպքում մենք կարող ենք բարձրաժեռք արդյունք ստեղծել 3այաստանում եւ, որպես փոքր երկիր, կկարողանանք ուժեղ տնտեսություն ունենալ, ինչպիսին, օրինակ, Իսրայելին է, Շվեյցարիային եւ այլն: Իմ պաշտոնավարման երեք ամիսների ընթացքում, երբ հերթական համագործակցությունը պետք է կայանար Կրթության գիտության,

մշակույթի եւ սպորտի նախարարության հետ ասպիրանտական տեղերի պետական վերահսկման նպատակով, մենք վերանայեցինք մոտեցումը. առաջարկեցինք բիզնեսին ներկայացնել ծրագրեր, որոնք պետք է հետազոտվեն, եւ արդեն իսկ կատարել ենք ընտրություն: Կարծում ենք՝ մեզ սպասվում են շարունակական եւ սերտ համագործակցություններ: Ակնհայտ է, որ գիտական միտքն օգնում է բիզնեսին, եւ հենց այս ուղղությամբ էլ մենք պետք է առաջ շարժվենք»:

Աշակվող հայեցակարգի հիման վրա ծրագրի շրջանակում կվերանայվեն նաեւ հետբուհական կրթության կազմակերպման իրավական փաստաթղթերը, որոնց հիման վրա էլ իրենց հերթին կվերանայվեն ինստիտուցիոնալ ընթացակարգերը, եւ պիլոտային տարբերակով կգործարկվեն դոկտորական դպրոցներ: Աշխատաժողովը կամփոփվի համագործակցային դոկտորական կրթական ծրագրերի կազմակերպման վերաբերյալ քննարկումների շարքով:

Նշենք, որ «Դոկտորական կրթության բարեփոխումը 3այաստանում՝ ակադեմիական համայնքի, արդյունաբերության պահանջներին եւ ԵՄ փորձին համապատասխան» ARMDOCT ծրագրի տեւողությունը 36 ամիս է. այն կգործի մինչեւ 2023 թվականը: ARMDOCT ծրագրի նպատակն է՝ Ջալքուրդի սկզբունքներին համահունչ 3այաստանում բարեփոխել դոկտորական կրթությունը՝ ազգային քաղաքականութ-

յան եւ իրավական փաստաթղթերի, ինստիտուցիոնալ ընթացակարգերի վերանայման, գիտության եւ հետազոտության ինտեգրման համար անհրաժեշտ համակարգի ապահովման միջոցով: Ծրագրի նպատակներից է նաեւ՝ խթանել բուհերի եւ գիտահետազոտական ինստիտուտների, արդյունաբերական ոլորտի սերտ համագործակցությունը՝ ուղղված դոկտորական կրթության միջազգայնացմանը, եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքին եւ եվրոպական բարձրագույն հետազոտական տարածքին ինտեգրմանը:

Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում են բուհերի եւ ԳԱԱ գիտահետազոտական ինստիտուտների, ԳԱՄ ռազմավարական, ենթակառուցվածքային եւ մարդկային ռեսուրսների կարողությունների զարգացում, իրավական փաստաթղթերի մշակում, դոկտորական կրթության կազմակերպման ձեռնարկի մշակում, ինչպես նաեւ դոկտորական 5 դպրոցների հիմնում եւ գործարկում՝ բուհերի, գիտահետազոտական ինստիտուտների ու արդյունաբերության միջեւ սերտ համագործակցության ապահովմամբ: Ծրագիրը ներառում է 15 ամիս, այդ թվում՝ 4 ԵՄ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, 37 8 բուհ եւ 2 գիտահետազոտական ինստիտուտ, ինչպես նաեւ 37 կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունը:

3եղինե 3ՈԿ3ԱՆՆԻՍ3ԱՆ

«Կրթության բարելավում»

Մշտադիտարկման այցեր նախակրթարաններ

«Կրթության բարելավում» ծրագրի «Դպրոցին երեխաների պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում եւ կրթության հավասար մեկնարկային հնարավորությունների ապահովում» ենթաբաղադրիչի շրջանակում ԿԳՄՍ «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ԾԻԳ-ի ներկայացուցիչները մշտադիտարկման այցեր են կատարել մայրաքաղաքի մի շարք դպրոցներում բացված նախակրթարաններ: Երեւանի թիվ 31, թիվ 60, թիվ 66, թիվ 20 եւ թիվ 186 հիմնական դպրոցներում նրանք ծանոթացել են իրականացված աշխատանքներին եւ երեխաների կրթության ու դաստիարակության համար ստեղծված պայմաններին:

Կարելու էր երեխաների համար նախադպրոցական կրթության հնարավորություն ստեղծելու անհրաժեշտությունը՝ ԾԻԳ-ի ներկայացուցիչները փաստել են, որ «Կրթության բարելավում» ծրագրի շրջանակում հետեւողականորեն կյանքի կոչվող միկրոծրագրերը հարմարավետ պայմաններ են ապահովել ոչ միայն մայրաքաղաքի տարբեր համայնքների երեխաների համար, այլեւ հնարավոր է դարձել հոգալ այն երեխաների կրթական կարիքները, որոնք բնակվում են գյուղական համայնքներում, որտեղ առկա կամ հասանելի չեն նախադպրոցական հաստատություններ:

Դպրոցների տնօրեններն իրենց հերթին կարելու էր եւ ծրագրի նշանակությունը սաների կրթության եւ դաստիարակության գործում՝ վստահեցնելով, որ ստեղծված պայմաններում ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը եւ որակը գազախոթն են բարձրացել են: Նրանց հավաստմամբ՝ համայնքների բնակիչները կարելու են նախակրթարանի դերը եւ ընդգծում, որ իրենց երեխաները հարմարավետ ու զեղեցիկ պայմաններում կրթություն ստանալու հնարավորություն ունեն:

Վերոնշյալ նախակրթարանները ստեղծվել են 2018 թ.-ին՝ «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ԾԻԳ-ի եւ վերոնշյալ կրթական հաստատությունների միջեւ կնքված դրամաշնորհային պայմանագրերով: Նախակրթարանները, որոնցից յուրաքանչյուրում ընդգրկված են 5 տարեկան 20-25 երեխաներ, դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման արդյունքում կատարվել են ժամանակակից գույքով, սարքավորումներով, ապահովվել են մանկական գրականությամբ, ուսումնական նյութերով ու խաղալիքներով: 3աստատությունները լիցենզավորվել են, իրականացվել է նաեւ դաստիարակների վերապատրաստում: Նախակրթարաններն ունեն հարմարեցված պայմաններ, ինչի արդյունքում կրթություն են ստանում նաեւ սահմանափակ հնարավորություններով երեխաներ: 3ավելենք, որ «Կրթության բարելավում» ծրագրի շրջանակում 2015 թվականից առ այսօր արդեն իսկ հիմնվել են 136 նախակրթարաններ:

Նոր կարգի համաձայն

Կատեղծվի գործուղվող մասնագետների շտեմարան

2021 թվականի հունվարից ուժի մեջ մտած սահմանափակ կամ բարձրլեռնային բնակավայրերի պետական ուսումնական հաստատություններ մասնագետների գործուղման կարգի համաձայն՝ ԿԳՄՍ նախարարությունը պետք է ստեղծի եւ վարի գործուղվող մասնագետների շտեմարան:

Այն կստեղծվի կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում (Emiss.am)՝ որպես առանձին ենթաբաժին, որտեղ կենտրոնացված կլինեն բոլոր մարզերից հավաքագրված տվյալները՝ գործուղման պահանջարկի եւ գործուղվելու ցանկություն ունեցող մասնագետների վերաբերյալ:

Նոր միասնական տեղեկատվական հարթակում ուսուցիչների չհամալրվող պահանջարկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը պետք է մուտքագրեն մարզպետարանների համապատասխան ստորաբաժանումները: Սահմանամերձ կամ բարձրլեռնային համայնքներ գործուղվելու ցանկություն ունեցող մասնագետները

հարթակի միջոցով կկարողանան էլեկտրոնային հայտ ներկայացնել եւ այդպիսով զրանցվել գործուղվող մասնագետների շտեմարանում:

ԿԳՄՍ կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնի (ԿՏԱԿ) մասնագետները մոր տեղեկատվական հարթակի ստեղծման աշխատանքներն առաջիկայում կավարտեն, ինչից հետո այն կլինի հրապարակային:

Գործուղվող մասնագետների էլեկտրոնային շտեմարանի գործարկման ընդհանուր մոդելն ու աշխատանքի սկզբունքները ներկայացնելու նպատակով ԿԳՄՍ նախարարությունում նախարարի տեղակալ **Ժաննա Անդրեասյանի** գլխավորությամբ տեղի է ունեցել աշխատանքային քննարկում, որին մասնակցել են մարզպետարանների կրթության վարչությունների պատասխանատուները:

«Նոր կարգում բարելավումներ ենք նախատեսել սահմանամերձ եւ բարձրլեռնային համայնքների դպրոցներ գործուղ-

վող ուսուցիչների համար՝ նրանց առաջարկելով աշխատավարձի հավելում եւ կոմունալ-կենցաղային խնդիրների լուծմանն ուղղված փոխհատուցումներ՝ հաշվի առնելով իրական շուկայական գները: Գործուղման քաղաքականության հիմքում դրված է մասնագետների շտեմարանի վարումը, որը թույլ կտա օպերատիվորեն լրացնել առաջացած թափուր տեղերը սահմանամերձ եւ բարձրլեռնային համայնքների դպրոցներում: Մենք նաեւ հույս ունենք, որ մասնագետների շտեմարանը կծառայի ընդհանրապես հանրակրթական դպրոցներում մասնագետների պահանջարկի բացի համալրմանը»,- նշել է Ժաննա Անդրեասյանը: Նա նաեւ տեղեկացրել է, որ մանկավարժական կադրերի պահանջարկը ձեւավորվում է միայն այն դեպքում, եթե մինչ այդ առնվազն 2 անգամ հայտարարված մրցույթի արդյունքներով ուսուցչի թափուր տեղը չի համալրվել:

3արունակությունը՝ էջ 4

3. 3ՈԿ3ԱՆՆԻՍ3ԱՆ

Հայ-ռուսական համալսարան

«Գեոսային ճարտարագիտության, գեոմի խմբագրման եւ 3-րդ սերնդի սեքվենավորման» գերազանցության կենտրոն

Հայ-ռուսական համալսարանում կր-գործի «Գեոսային ճարտարագիտության, գեոմի խմբագրման եւ 3-րդ սերնդի սեքվենավորման» կրթական եւ գիտական գերազանցության կենտրոնը, որը ստեղծվում է Կենսաբժշկության եւ ֆարմացիայի ինստիտուտի հենքի վրա: Կենտրոնը կխթանի համալսարանի, այլ բուհերի, կենսաբժշկական ոլորտի գիտական եւ տեխնոլոգիական կազմակերպությունների գերազանցումը, ազգային եւ միջազգային համագործակցությունը:

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության եւ «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ՓԲԳ-ի ներկայացուցիչներն այցելել են բուհ՝ Հայաստանի բարձրագույն կրթության «Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի» դրամաշնորհային ընթացիկ ծրագրի մշտադիտարկման նպատակով: Աշխատանքային խումբը շրջել է կենտրոնի համար առանձնացված տարածքներում, որտեղ տեղադրվել են ծրագրի շրջանակում ձեռք բերված կահույքը, լաբորատոր սարքավորումները եւ համակարգչային տեխնիկան: Միաժամանակ, բուհը ոչ գումարային ներդրումների շրջանակում տրամադրել է լաբորատոր սարքավորումներ ու նյութեր: Կենտրոնի ստեղծումն իրականացվում է դրամաշնորհային ծրագրով սահմանված փուլերի համաձայն:

Դրամաշնորհային ծրագրի կարելու բաղադրիչ է նաեւ կրթական բովանդա-

կության ստեղծումը: Ծրագրի ղեկավար Արսեն Առաքելյանը նշել է, որ ընթացքում է «Գեոսային ճարտարագիտություն» երկլեզու մագիստրոսական ծրագրի իրականացումը կարգավորող փաստաթղթերի մշակման գործընթացը: Նրա խոսքով՝ այս փուլում վերանայվել է լրամշակվել է ՀՌՀ Կենսաբժշկության եւ ֆարմացիայի ինստիտուտում գործող «Կենսահիմնների եւ կենսահիֆորմատիկա» դիպլոմավորված մասնագետների պատրաստման կրթական ծրագիրը:

«Առկա կրթական ծրագրերում բարելավվել են մասնագիտական առարկաների ծրագրերը, եւ ներառվել են նոր գործնական առարկաներ: Այս ամենը թույլ կտա պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ, որոնք ի վիճակի կլինեն բավարարել աշխատաշուկայում ձեւավորվող պահանջարկը», - հավելել է նա՝ ընդգծելով, որ ընթացքում են նաեւ գեոմիային ճարտարագիտության եւ սեքվենավորման դասընթացների, հետազոտական ուղեցույցների մշակման աշխատանքները:

Կարելուելով բուհ-մասնավոր հատված գործնական կապը՝ Ա. Առաքելյանը հավաստիացրել է, որ առաջիկայում կենտրոնը կարող է լուծել կարելու խնդիրներ՝ առողջապահության եւ տնտեսության մի շարք ոլորտներում իրականացնելով հետազոտություններ եւ տեխնոլոգիական փորձարկումներ:

«Արդեն իսկ ծրագրի շրջանակում

ձեռք բերված լաբորատոր սարքավորումներով Հայ-ռուսական համալսարանի Կենսահիմններիայի, Կենսահիֆորմատիկայի եւ Մոլեկուլային կենսաբանության ամբիոնների, ՀՀ ԳԱ Մոլեկուլային կենսաբանության ինստիտուտի Մարդու գեոմիկայի եւ իմունոմիկայի լաբորատորիայի ու Կենսահիֆորմատիկայի գիտական խմբի գիտաշխատողներն առաջին անգամ Հայաստանում իրականացրել են նոր կորոնավիրուսի 12 ամբողջական գեոմի վերծանում՝ 3-րդ սերնդի սեքվենավորման կիրառմամբ: Վիրուսի տարբերակների մույնականացման եւ գեոմիում առկա մուտացիաների վերլուծության աշխատանքները դեռեւս ընթացքի մեջ

են», - փաստել է դրամաշնորհային ծրագրի ղեկավարը՝ հավելելով, որ գեոմիկան եւ գեոմի խմբագրումն արդեն իսկ սկսել են հեղափոխել կենսաբժշկությունը, կենսատեխնոլոգիաները եւ դեղագործությունը:

Ներկայում աշխատաշուկայում առկա է ոլորտի մասնագետների եւ մասնագիտացված գիտատեխնիկական կենտրոնների մեծ պահանջարկ, հետեւաբար, կենտրոնի առկայությունը ՀՌՀ-ին թույլ կտա դառնալ այդ գործընթացների մի մասը, ընդլայնել գեոմիկայի եւ գեոմի խմբագրման հետազոտությունները:

Յեղիսե ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Կատեղծվի գործուղվող մասնագետների շտեմարան

սկիզբը՝ էջ 3

ԿՏԱԿ-ի տնօրեն Արտակ Պողոսյանը ներկայացրել է մշակվող հարթակի գործարկման մոդելը՝ նշելով, որ մարզպետարանների մասնագետների համար կկազմակերպվի նաեւ մասնագիտական դասընթաց: Նրանք շտեմարանում կմուտքագրեն տվյալներ՝ գործուղվող մասնագետների ամբողջական պահանջարկի վերաբերյալ, որը հասանելի կլինի Emis.am համակարգի համապատասխան ենթաբաժնում: Այսինքն՝ ցանկացած անձ, մուտք գործելով նշված հարթակ, կտեսնի, թե հեռավոր եւ բարձրլեռնային համայնքների դպրոցներում որ մասնագիտությամբ ուսուցչի թափուր հաստիքներ կան՝ քանի ժամ ծանրաբեռնվածությամբ, որքան աշխատավարձով, նաեւ կունենալ ծախսերի եւ բնակավարձի փոխհատուցման համապատասխան չափերով: Ըստ այդմ՝ սահմանված չափանիշներին համապատասխանող մասնագետը կկարողանա էլեկտրոնային հայտ ներկայացնել՝ առաջարկվող թափուր տեղերից նշելով նախընտրելի դպրոցն ու հաստիքը:

Համաձայն Կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարի իրամանով հաստատված սահմանամերձ կամ բարձրլեռնային բնակավայրերի պետական ուսումնական հաստատություններ մասնագետների գործուղման կարգի՝ գործուղված մասնագետին լրացուցիչ կհատկացվի աշխատավարձի հավելում՝ 30 տոկոսի չափով, ինչպես նաեւ տեղափոխման տրանսպորտային ծախս նրա եւ ընտանիքի անդամների համար: Գոր-

ծուղված մասնագետը կստանա նաեւ.

- գույքի տեղափոխման տրանսպորտային ծախսերը մինչեւ 50 կիլոմետր ճանապարհի համար՝ 10000 դրամ, 50 կիլոմետրից ավելի յուրաքանչյուր 50 կիլոմետրի համար՝ 8000 դրամ, բայց ոչ ավելի, քան 50000 դրամը (նախկինում հատկացվել է գույքի տեղափոխման գումար՝ 15000 դրամ),
- տարեկան 4 անգամ մշտական բնակավայր այցելելու համար տրանսպորտային ծախս միկրոավտոբուսային երթուղի լինելու դեպքում՝ միկրոավտո-

բուսային երթուղիների համար սահմանված սակագնի չափով, իսկ միկրոավտոբուսային եւ ավտոբուսային երթուղիներ լինելու դեպքում՝ ավտոբուսային երթուղիների համար սահմանված սակագնի չափով (նախկինում հատկացվել է ճանապարհածախսի փոխհատուցում՝ տարեկան մինչեւ 4 անգամ),

- բնակարանային վարձի գումար՝ ըստ մարզերի տրված սահմանաչափով (10.000-33.000 դրամ, նախկինում հատկացվել է բնակարանի վարձ՝ ամսական 10.000 դրամ),

• կոմունալ ծախսերի համար՝ ամսական 10.200 դրամ (նախկինում հատկացվել է էցոլոնային այլ ծախսեր՝ ամսական 5000),

• վերոնշյալ հատկացումները տրամադրվում են մարզպետարանների (նախարարության ենթակայությամբ գործող հաստատության դեպքում) կողմից՝ եռամսյակային կտրվածքով:

Տարվա մեջ առնվազն 4 անգամ ԿԳԱ նախարարության պաշտոնական կայքում կիրառարակվի համապատասխան հայտարարություն՝ մասնագետների գործուղման վերաբերյալ: Մասնագետների ընտրությունը կկատարվի կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում (Emis.am) ձեւավորված շտեմարանից: Գործուղվող մասնագետի հետ պայմանագիր կարող է կնքվել 1 ուստարվա համար, յուրաքանչյուր մասնագետի հետ՝ առավելագույնը երկու անգամ: Ընդ որում՝ եթե թեկնածուները անգամ հրաժարվում է գործուղվելու առաջարկությունից, նրա տվյալները երեք տարով հանվում են մասնագետների թեկնածուների շտեմարանից:

Հավելենք, որ նախկին կարգով՝ ՀՀ կառավարության՝ 2003 թվականի սեպտեմբերի 3-ի թիվ 1412-Ն որոշմամբ, պետական ուսումնական հաստատություններ գործուղված մասնագետների հետ կնքված պայմանագրերն իրենց ուժը կապահպանեն մինչեւ 2020-2021 թ. ուսումնական տարվա ավարտը:

Կարինե ՍԱՆՈՒԿՅԱՆ

Դիմորդ 2021

Տարեվերջյան քննությունների աշխատակարգը եւ ժամանակացույցը

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարի հրամանով հաստատվել են 2020-2021 ուսումնական տարվա գիտելիքների ստուգման, պետական ավարտական քննությունների կազմակերպման աշխատակարգը եւ ժամանակացույցը:

4-րդ դասարան

Հունիսի 22-ից հուլիսի 3-ն անցկացվում է գիտելիքների ստուգում՝ հետևյալ առարկաներից.

➤ «Մայրենի» (գրավոր, թեստ). քննությանը տրվում է 60 րոպե-22.06.2021թ.

➤ «Մաթեմատիկա» (գրավոր, թեստ). քննությանը տրվում է 60 րոպե-25.06.2021թ.

➤ Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարանների համար նաեւ «Ռուսաց լեզու» (բանավոր, քննաշրջանի ընթացքում):

➤ Ազգային փոքրամասնությունների դասարանների սովորողների համար ստուգում է կազմակերպվում նաեւ մայրենի լեզվից եւ գրականությունից (բանավոր, քննաշրջանի ընթացքում):

Առաջադրանքները կազմվում են հաստատության մեթոդիկականության կողմից:

Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարանների սովորողների համար «Մաթեմատիկա» առարկայի թեստերը կազմվում են ռուսերենով:

Գիտելիքների ստուգման առաջադրանքները (առնվազն 4 տարբերակ) կազմում են դպրոցների մեթոդիկականությանը՝ ըստ ԳԹԿ-ի կողմից մշակված նմուշների: Առաջադրանքների նյութն ընտրվում է ԿԳՄՍ նախարարության կողմից երաշխավորված եւ դպրոցում գործածվող դասագրքերից:

9-րդ դասարան

Հունիսի 30-ին անցկացվում է կենտրոնացված ավարտական քննություն «Հայոց լեզու» առարկայից (քննության տեւողությունը՝ 120 րոպե): Քննություն հանձնողների դիմում-հայտերը եւ ցուցակները դպրոցի տնօրենը լրացնում եւ ԳԹԿ է փոխանցում մինչեւ մարտի 10-ը:

Բացի դրանից՝ 9-րդ դասարանցիները հունիսի 21-ից հուլիսի 5-ն ավարտական քննություններ են հանձնում հետևյալ առարկաներից.

➤ «Գրականություն»՝ բանավոր-28.06.2021թ.,

➤ «Հայոց պատմություն»՝ բանավոր-21.06.2021թ.,

➤ «Մաթեմատիկա»՝ գրավոր թեստ -24.06.2021թ. (տեւողությունը՝ 120 րոպե),

➤ «Բնագիտություն» (գրավոր, թեստ)՝ «Ֆիզիկա», «Բիոհիմա», «Կենսաբանություն», «Աշխարհագրություն»՝ սովորողի ընտրությամբ, (քննության տեւողությունը՝ 120 րոպե)-05.07.2021թ.,

➤ «Օտար լեզու»՝ բանավոր («Ռուսերեն», «Անգլերեն», «Ֆրանսերեն», «Գերմաներեն» եւ այլ լեզուներ՝ սովորողի ընտրությամբ)-03.07.2021թ.,

➤ «Ֆիզկուլտուրա»՝ նորմատիվների հանձնում (քննաշրջանի ընթացքում),

➤ Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարանների սովորողները քննություն են հանձնում նաեւ «Ռուս գրականություն» առարկայից (բանավոր), իսկ ազգային փոքրամասնությունների դասարանների սովորողները՝ իրենց մայրենի լեզվից եւ գրականությունից (բանավոր):

➤ Ազգային փոքրամասնությունների դասարանների սովորողների համար անցկացվում է նաեւ գիտելիքների ստուգում «Մայրենի լեզու եւ գրականություն» առարկայից (բանավոր քննաշրջանի ընթացքում):

➤ Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարանների սովորողների համար «Մաթեմատիկա» առարկայի եւ «Բնագիտություն» («Ֆիզիկա», «Բիոհիմա», «Կենսաբանություն», «Աշխարհագրություն») առարկաների թեստերը սովորողի ցանկությամբ թարգմանվում են ռուսերեն:

➤ Հատուկ հանրակրթական դպրոցներում սովորող երեխաները «Հայոց լեզվի» կենտրոնացված քննությունը հանձնում են իրենց դպրոցներում, իսկ ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցներում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցողները կարող են հանձնել իրենց հաստատությունում կամ կենտրոնացված՝ ըստ սովորողի ընտրության:

➤ 9-րդ դասարանում ավարտական, կենտրոնացված ավարտական քննական թեստերի առաջադրանքները կազմում է ԳԹԿ-ն, առաջադրանքներն ընտրվում են ԿԳՄՍ նախարարության կողմից երաշխավորված եւ դպրոցում գործածվող դասագրքերից կամ ձեռնարկներից:

12-րդ դասարան

Հունիսի 9-23-ն անցկացվում են պետական ավարտական քննություններ՝ հետևյալ առարկաներից.

➤ «Հայոց լեզու եւ հայ գրականություն» (գրավոր թեստ, քննության տեւողությունը՝ 120 րոպե)-09.06.2021թ.:

➤ «Հայոց պատմություն» (գրավոր, թեստ, քննության տեւողությունը՝ 120 րոպե), 16.06.2021թ.:

➤ «Մաթեմատիկա» (գրավոր թեստ, քննության տեւողությունը՝ 120 րոպե), 23.06.2021թ.:

➤ «Ֆիզկուլտուրա» (նորմատիվների հանձնում, ստուգարք, հունիսի 9-ից մինչեւ քննաշրջանի ավարտն ընկած ժամանակահատվածում):

➤ «Ռուս գրականություն» (բանավոր)՝ ռուսերենով ուսուցմամբ դասարանների համար:

➤ «Մայրենի լեզու եւ գրականություն» (բանավոր)՝ ազգային փոքրամասնությունների դասարանների համար:

➤ Քննության մասնակցողների ցուցակը, ըստ առարկաների, դպրոցի տնօրենը լրացնում եւ ԳԹԿ է փոխանցում ապրիլի 1-ից մինչեւ մայիսի 1-ը:

➤ Ավարտական եւ պետական ավարտական քննությունները կազմակերպվում են քննական կենտրոններում: Քննական կենտրոն են դառնում հանրակրթական հաստատությունները:

➤ Ավարտական եւ պետական ավարտական քննությունները սկսվում են ժամը 10:00-ին: Սովորողներն ուսումնական հաստատություն են ներկայանում ժամը 9:00-ին:

➤ Կենտրոնացված ավարտական քննությունը սկսվում է ժամը 11:00-ին: Սովորողները քննական կենտրոններ են ներկայանում ժամը 10:00-ին:

Կենտրոնացված ավարտական քննությունը կազմակերպում եւ անցկացնում է ԳԹԿ-ն: Քննական կենտրոնների ցանկը, կենտրոնների դեկավարների, ԳԹԿ ներկայացուցիչների, կազմակերպիչների եւ առարկայական հանձնաժողովների անդամների ցուցակը հաստատում է ԳԹԿ տնօրենը:

Միևնույն առարկայից եւ՝ միասնական, եւ՝ պետական ավարտական քննություն հանձնելու դեպքում միջնակարգ կրթության ատեստատում գրվում է միասնական քննության ավարտական մասի գնահատականը (միավորը):

12-րդ դասարանում պետական ավարտական քննությունների թեստերը կազմում է ԳԹԿ-ն, առաջադրանքներն ընտրվում են ԿԳՄՍ նախարարության երաշխավորած շտեմարաններից եւ դպրոցում գործածվող դասագրքերից կամ ձեռնարկներից:

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Միջին մասնագիտական

Քուլեջում գինի եւ արտադրում

Վերջին տարիներին մեծացել է հետաքրքրությունը գինեգործության ոլորտի վերաբերյալ, ինչի արդյունքում ակտիվացել է նաեւ աշխատաշուկան:

ԿԳՄՍ նախնական/արհեստագործական եւ միջին մասնագիտական կրթության վարչության պետ Արտակ Աղբալյանն ասում է, որ «Եվրոպական կրթական հիմնադրամի» հետ մշակվել է «Աշխատանքի վրա հիմնված ուսումնառության ՆՄՄԿՈՒ հաստատություններին կից առեւտրային կազմակերպության ստեղծման եւ գործունեության իրականացման գնահատման հայեցակարգ», որի շրջանակում իրականացվելու է փորձնական ծրագիր: «Քանի որ պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություններն իրավունք չունեն իրականացնել որոշակի ձեռնարկատիրական գործունեություն իսկ դրա հնարավորությունները բազմաթիվ ուսումնական հաստատություններ ունեն, հայեցակարգի շրջանակում առաջարկելու ենք իրականացնել փորձնական ծրագիր եւ փոխել մի քանի ՊՈԱԿ-ների իրավական կարգավիճակը՝ դրանք դարձնելով հիմնադրամ, որպեսզի վերջիններս ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու հնարավորություն ունենան: Դա վերաբերում է ուսանողների աշխատանքների վաճառքին, որոշակի ծառայությունների մատուցմանը եւ դրանից ստացված եկամուտն արտաբյուջե մտցնելուն ու կանոնադրային նպատակների համար օգտագործելուն»,- նշում է Արտակ Աղբալյանը՝ տեղեկացնելով, որ հայեցակարգի հաստատման հարցն առաջիկայում կմտնի ՄԿՈՒ Ջարգացման ազգային խորհրդի միջոցով օրակարգ եւ հավանության արժանանալուց հետո կիրականացվի:

Տարիներ առաջ Վայոց ձորի տարածաշրջանային քուլեջում ներդրվել է «Գինեգործություն» մասնագիտությունը, որի արդյունքում արդեն այսօր հենց քուլեջի արտադրամաս-լաբորանում ուսանողները պատրաստում են գինի: Արտադրամասը քուլեջի տրամադրվել է «Անուշավան Աբրահամյան» բարեգործական հիմնադրամը: Քուլեջում Գերմանական միջազգային համագործակցության միության (GIZ) աջակցությամբ ներդրվել է դուրս համակարգը, որը հնարավորություն է տալիս համատեղել ուսումը եւ պրակտիկան՝ կրթական գործընթացը դարձնելով առավել հետաքրքիր ու արդյունավետ:

Մեզ հետ զրույցում քուլեջի 3-րդ կուրսի ուսանող Կարենը պատմում է, որ հնարավորություն են ունեցել մասնակցել խաղողի բերքահավաքի եւ գինու արտադրության ողջ գործընթացին: «Քանի որ դուրսի շնորհիվ ուսման 70 տոկոսն անցնում ենք գործատուի մոտ, մեր գիտելիքներն առավելագույնս օգտագործում ենք հենց պրակտիկայում: 2018 թվականին բերքահավաքն ամբողջությամբ արել ենք մեր ձեռքերով՝ օգտագործելով խաղողի հայկական էնդեմիկ Արենի տեսակը, եւ ստացել կարմիր դառը գինի: Այն փայտե տակառում հնցրել ենք մոտ մեկ տարի: Այսինքն՝ մասնակցել ենք գինու արտադրության ողջ գործընթացին՝ խմորման, հնցման եւ շալցման, ընդհուպ մինչեւ համտեսի լիարժեք պատրաստ լինելը»,- ասում է Կարենը:

Հարունակությունը՝ էջ 6

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ 33 Գեղարքունիքի մարզի «Դրախտիկ գյուղի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի աշխարհագրության (4 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ 33 ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),

- անձը հաստատող փաստաթուղթ,

- «Հանրակրթության մասին» 33 օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),

- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ 33-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- 33 արական սեռի քաղաքացիները՝ նաև զինվորական գրքույկ,

- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),

- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչև մարտի 23-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 09:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին, Գեղարքունիքի մարզի Դրախտիկ գյուղի միջնակարգ դպրոցում:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 75-75-56 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ 33 «Երեւանի Ա. Չեխովի անվան հ. 55 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի անգլերենի ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ 33 ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),

- անձը հաստատող փաստաթուղթ,

- «Հանրակրթության մասին» 33 օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),

- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ 33-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- 33 արական սեռի քաղաքացիները՝ նաև զինվորական գրքույկ,

- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),

- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչև մարտի 23-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին, Երեւանի Ա. Չեխովի անվան հ. 55 հիմնական դպրոցում, հասցեն՝ ք. Երեւան, Մարշալ Բաղդասյան 16:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (010) 52-64-22 հեռախոսահամարով:

«Նազգաշյան մանուկների տան» մանկավարժները և շրջանավարտները Վեհրանում

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հյուրընկալեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հովանու ներքո Երեւանում գործող «Նազգաշյան մանուկների տուն» երեխաների աջակցության կենտրոնի մանկավարժներին և շրջանավարտներին:

Հայցելով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությունը՝ կենտրոնի տնօրեն տիար Միհրան Միրիջանյանը ներկայացրեց մանկավարժներին և տեղեկացրեց, որ այս անգամ Հայոց Հոր հետ հանդիպմանը ներկա են կենտրոնի՝ մայրության բերկրանքին սպասող շրջանավարտները: Տնօրենը նաև իրազեկեց կենտրոնում կրթադաստիարակչական գործընթացի և սաների խնամքի կազմակերպման մասին:

Խոսքով հանդես եկավ նաև կենտրոնի փոխտնօրեն Նուրե Գեղամյանը: Վերջինս, անդրադառնալով կենտրոնի ապագայի տեսլականներին, նշեց, որ կենտրոնը տարիների ընթացքում մեծ փորձ է կուտակել և իր գործունեությամբ հատուկ խնամքի ոլորտում վստահելի գործընկերի համբավ ձեռք բերել, որի շնորհիվ այսօր արդյունավետորեն համագործակցում է պետական պատկան կառույցների ու հասարակական կազմակերպությունների հետ:

Այնուհետև ներկայներին ողջունեց և իր հայրական օրհնությունը բերեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը: Նորին Սրբությունն իր բերկրանքն արտահայտեց առ այն, որ հանդիպմանը ներկա են զավակներ սպասող շրջանավարտները՝ մաղթելով Աստծու ամենախնամ Աջի մշտական ներկայությունը

Նրանց կյանքից ներս:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը իր մասնավոր գնահատանքը հայտնեց կենտրոնի տնօրենին տասնամյա նվիրյալ ծառայության ու մանկավարժներին իրենց նախանձախնդիր աշխատանքի համար՝ միտված վարքային խնդիրներ ու խնամքի կարիք ունեցող երեխաների աջակցությամբ: Նորին Սրբությունը, վերհիշելով իր պարբերական այցերը կենտրոն և հանդիպումները երեխաների ու պատանիների հետ, կարեւոր է հանրօգուտ նկատեց կենտրոնի առաքելությունը Եկեղեցու սոցիալական ծառայությունը:

Նրանց ընդհանուր շրջագծից ներս:

Հայրապետը նաև կարեւորեց այն, որ կենտրոնի աշխատակազմը շարունակում է կապ պահել շրջանավարտների հետ և անհրաժեշտ հոգատարություն ցուցաբերել նրանց նկատմամբ: Վեհափառ Հայրապետն ու ներկաները կիսվեցին կենտրոնի հետ կապված հուշերով՝ մասնավոր անդրադարձ կատարելով նաև կենտրոնն ավարտած սաների հետագա կյանքի ընթացքին: Այսօր կենտրոնում խնամվում է 18 սան, շրջանավարտների թիվը 20-ն է:

Քուլեջում գինի են արտադրում

սկիզբը՝ էջ 5

«Մեր ուսանողներն այսօր աշխատում են «Գետափ» գինու գործարանում և «Տրինիտի» ընկերությունում: Քուլեջի կարիերայի կենտրոնը, որն արդեն 10 տարի գործում է, փաստում է, որ գինեգործության ուղղությամբ մեր շրջանավարտները հիմնականում շարունակում են կրթությունը բուհերում: Առհասարակ, մեր շրջանավարտների 70 տոկոսն ընդունվում է աշխատանքի, որից 25-35 տոկոսը՝ իրենց մասնագիտությամբ: Նրանց մի մասը աշխատանքի է անցնում հենց մարզի գինու գործարաններում, օրինակ, «Տրինիտի» ընկերությունը մեր քուլեջի ուսանողին դուրս հանակարգի համար առանձին սենյակ է տրամադրել՝ կրթական վերապատրաստման և նմանատիպ այլ աշխատանքների համար: Նա նաև գործարանի աշխատակից է, ապագայում՝ հաջող գինեգործ»,-ասում է քուլեջի տնօրեն Արգամ Դովլաթյանը: «Քանի որ մարզերում, սովորաբար, քիչ են աշխատատեղերը, հետևաբար ոչ բոլորն են կարողանում իրենց մասնագիտությամբ աշխատանք գտնել: Այդ պատճառով մենք քուլեջում տուրիզմի, խաղաղագործության, գինեգործության և փայտամշակման ուղղություններով սովորեցնում ենք նաև ձեռնարկատիրական հմտություններ, որպեսզի շրջանավարտները ոչ թե տարիներ շարունակ սպասեն թափուր աշխատատեղերի, այլ հիմնեն իրենց սեփական բիզնեսը»,- վստահեցնում է նա: Արարատի պետական քուլեջում եւս «Գի-

նեգործություն» մասնագիտությունը պահանջված է՝ պայմանավորված տարածաշրջանում գինու գործարանների առկայությամբ: «Ուսանողները սկզբում արտադրել են սպիտակ գինի՝ «Անուշա», որի անվանումը կապված է «Անուշավան Արախամյան» բարեգործական հիմնադրամի հետ, որը քուլեջին նվիրաբերել է գինու արտադրամասը: Լավ կլիմի, որ մեր արտադրանքն արտահանենք շուկա, քանի որ թեկուզ փոքր շահույթը ֆինանսական մեծ աջակցություն կլինի քուլեջի համար»,- ասում է քուլեջի տնօրեն Էլլա Գասպարյանը և հավելում, որ քուլեջի գինեգործության լաբորատորիայում իրականացվել է կարճաժամկետ՝ աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցում: Նրա խոսքով՝ ծրագրի հաջողության գրավականներից մեկը մար-

զերում գործատուների հետ հաջող համագործակցությունն է, որն էլ իր հերթին նպաստում է աշխատաշուկայի պահանջարկին համապատասխան որակյալ մասնագետների պատրաստմանը: Քուլեջի 4-րդ կուրսի ուսանող Հասմիկը պատմում է, որ վարպետ Տիգրանի հետ արտադրել են նաև կարմիր գինի՝ դառը, քաղցր և կիսաքաղցր: Այն արտադրվել է շշակցվել է Արարատյան հարթավայրի լավագույն այգիներից ընտրված «Հաղթանակ» խաղողի տեսակից՝ Եվրամիության կողմից ֆինանսավորվող «Վորլդ Վիժն Հայաստան» և «Գլոբալ զարգացումներ հիմնադրամ»-ի նվիրաբերած լաբորատորիայում:

Մայր Աթոռ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց օլիմպիադայի հաղթողներին

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հյուրընկալեց 2019-2020 ուստարվա «Հայոց Եկեղեցու պատմություն» (ՀԵՊ) առարկայի հանրապետական օլիմպիադայի՝ ՀՀ մարզերից եւ Արցախից ժամանած քսանմեկ դիպլոմակիրներին եւ մի խումբ ուսուցիչների:

Հանդիպմանը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի տնօրեն եւ ՀԵՊ հանրապետական առարկայական հանձնաժողովի նախագահ Հոգեշնորհ **Տեր Զաքարիա ծայրագույն վարդապետ Բաղունյանը** Վեհափառ Հայրապետին ներկայացրեց օլիմպիադայի փուլային կազմակերպման ընթացքը եւ արձանագրված արդյունքները: Հայր Զաքարիան ուրախությամբ նշեց, որ 16 տարիների ընթացքում «Հայոց Եկեղեցու պատմությունը» դարձել է աշակերտների սիրված առարկաներից եւ իր ուրույն տեղն ունի առարկայացանկում:

Այնուհետեւ պատանիներին իր հայրական օրհնությունը եւ շնորհավորանքները բերեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: Նորին Սրբությունն ընդգծեց, որ իր համար ուրախություն է տեսնել առարկայի հանդեպ ցուցաբերվող մեծ հետաքրքրությունը, ինչի վկայությունը նաեւ տարեցտարի օլիմպիադաներում արձանագրվող արդյունքներն են:

Անդրադառնալով 16 տարիներ առաջ հայրենի իշխանությունների հետ համագործակցաբար հանրակրթական դպրոցում ներդրված «Հայոց Եկեղեցու պատմություն» առարկայի առաքելությանը՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետը նշեց, որ նպատակն էր մատաղ սերնդին հաղորդ դարձնել Հայոց Եկեղեցու ծոցում ստեղծված ազգային, հոգեւոր եւ մշակութային արժեքներին: Շեշտվեց, որ առարկայի դասավանդումը հայագիտական մյուս առարկաների հետ նպաստում է ազգային ինք-

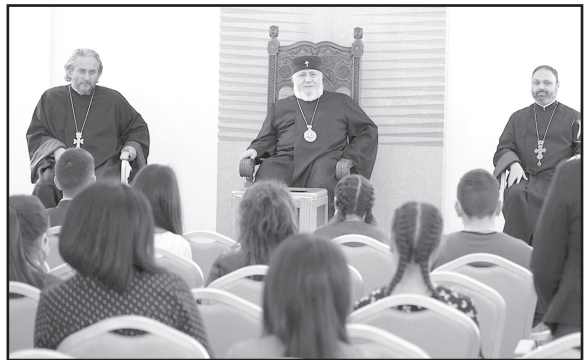
նության եւ նկարագրի ձեւավորմանը:

Հայրապետը ընդգծեց, որ առարկայի միջոցով աշակերտներին հնարավորություն է տրվում ծանոթանալ ոչ միայն Հայոց Եկեղեցու պատմությանը եւ վարդապետությանը, այլեւ քրիստոնեական մյուս եկեղեցիներին ու տարբեր կրոններին, ինչն օգնում է հայորդիներին ճիշտ կերպով կառուցել իրենց հարաբերությունները բազմակրոն աշխարհի եւ տարբեր աշխարհայացքի տեր մարդկանց հետ:

Գարեգին Երկրորդ Կաթողիկոսը հորդորեց աշակերտներին լավ սովորել, շարունակ կրթել միտքն ու հոգին՝ իրենց գիտելիքներով, դավանած արժեքներով եւ հայրենասեր նկարագրով դառնալու ազգի արժանի գավաճներ եւ նպաստելու հայրենիքի հզորացմանը, խաղաղ ու անվտանգ կյանքի կերտմանը:

Առարկայի հետագա դասավանդման շուրջ արտահայտված մտահոգություններին ի պատասխան՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը լուսաբանություններ տվեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի նախորդիվ արտահայտած կեցվածքի եւ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից վերջերս ներկայացված մոտեցումների ոչ ընդունելի նկատվելու վերաբերյալ՝ տեղեկացնելով, որ Կրթական հարցերով ենթախումբն առաջիկա օրերին վերստին Հայոց Եկեղեցու դիրքորոշումները կհանձնի կրթության պետական լիազոր մարմնի ուշադրությանը: Այս առնչությամբ նշվեց նաեւ, որ խնդրին անդրադարձ է կատարվել նաեւ օրեր առաջ գումարված Գերագույն հոգեւոր խորհրդի ժողովում:

Հանդիպման ավարտին օլիմպիադայի հաղթողները Վեհափառ Հայրապետից ստացան նվերներ, ապա ուսուցիչների ուղեկցությամբ այցելեցին Մայր Աթոռի թանգարաններ:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Տավուշի մարզի «Գիլիջանի հ. 4 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզկուլտուրայի (12 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՍ մշակված հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

- Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝
 - դիմում (Ձե 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
 - բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
 - անձը հաստատող փաստաթուղթ,
 - «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),
 - ինքնակենսագրություն (Ձե 5),
 - այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,
 - ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
 - հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթուղթ (առկայության դեպքում),
 - որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ մարտի 23-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին, Տավուշի մարզի Գիլիջանի հ. 4 հիմնական դպրոցում. հասցեն՝ Տավուշի մարզ, ք. Գիլիջան, Շահումյան 6:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (0268) 2-26-07 կամ (0268) 2-26-08 հեռախոսահամարներով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Արմավիրի մարզի վարչարարապետի տարածաշրջանի «Բարդուխանի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի հայոց լեզվի եւ գրականության (7 դասաժամ), ֆիզկուլտուրայի (20), երաժշտության (10) ուսուցչի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՍ մշակված հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

- Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝
 - դիմում (Ձե 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
 - բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
 - անձը հաստատող փաստաթուղթ,
 - «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),
 - ինքնակենսագրություն (Ձե 5),
 - այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,
 - ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
 - հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթուղթ (առկայության դեպքում),
 - որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ մարտի 23-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին, Արմավիրի մարզի վարչարարապետի տարածաշրջանի Բարդուխանի միջնակարգ դպրոցում. հասցեն՝ Գ. Բարդուխան, Կոմիտաս 47: Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 61-10-12 հեռախոսահամարով:

Մեղեա ԱՐԱՅԱՄՅԱՆ

Հայ կատարողական երաժշտարվեստը ծանր կորուստ կրեց. վախճանվեց ՀՀ ժողովրդական արտիստ, ՀԽՍՀ պետական մրցանակի դափնեկիր, Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր, անվանի թավջութակահարուհի

Մեղեա Վարդանի ԱՐԱՅԱՄՅԱՆԸ:

Մեղեա Աբրահամյանը հայ երաժշտարվեստի երախտավորներից է, ում հարուստ եւ բովանդակալից ստեղծագործական կյանքն արվեստի նվիրական ծառայության վառ դրսևորում է:

անվանի թավջութակահարուհու ճակատագրի առաջին կանխագուշակը եղել է կոմպոզիտոր, հասարակական գործիչ, Կոնսերվատորիայի առաջին ռեկտոր Ռոմանոս Մելիքյանը: Ճակատագրական է եղել նաեւ Մեղեա Աբրահամյանի հանդիպումը դիրիժոր Կոնստանտին Սարաջեւի հետ:

1941-1950 թթ. նա սովորել է Երեւանի Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցում (Կոնստանտին Խիզանյանի եւ Լեւոն Գրիգորյանի դասարան): 1950-1953 թթ. թավջութակահարուհին ուսանել է Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայում (պրոֆեսոր Լեւոն Գրիգորյան): 1953 թ. Մ. Աբրահամյանը մասնակցել է Բուխարեստի երիտասարդության եւ ուսանողության 4-րդ համաշխարհային փառատոնին: Ժյուրիի կազմում է եղել մեծանուն երաժիշտ, թավջութակահար, Մոսկվայի Պ. Չայկովսկու անվան կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Ստոխիլավ Ռոստրոպովիչը, ով Մեղեային առաջարկել է ուսումը շարունակել Մոսկվայում՝ իր մասնագիտական դասարանում:

Բազմաթիվ միջազգային մրցույթների դափնեկիր թավջութակահարուհի Մեղեա Աբրահամյանը իր մասնագիտական գիտելիքները փոխանցում էր Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայում՝ տալով բազմաթիվ շրջանավարտ-դափնեկիրներ:

Պրոֆեսոր Մեղեա Աբրահամյանն արժանացել է Հայաստանի Հանրապետության պետական եւ կառավարական բարձր պարգևների:

Նրա պայծառ հիշատակը վառ կմնա գործընկերների, մտերիմների, երաժշտասեր հասարակության սրտերում:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Երեւանի «Գ. Ստեփանյանի անվան հ. 135 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Ուսուցչի պաշտոնի համար նախատեսված վարձատրությունը որոշվում է՝ ըստ դասաբաշխման:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՍ մշակված հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

- Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝
 - դիմում (Ձե 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
 - բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
 - անձը հաստատող փաստաթուղթ,
 - «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),
 - ինքնակենսագրություն (Ձե 5),
 - այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,
 - ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
 - հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
 - որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ մարտի 23-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին, Երեւանի Գ. Ստեփանյանի անվան հ. 135 հիմնական դպրոցում. հասցեն՝ ք. Երեւան, 2-րդ գաղճավաճ, Ն. Ստեփանյան 5: Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (010) 63-31-80 կամ (010) 63-25-80 հեռախոսահամարներով:

Գողթան երգերից

**

Հեծաւ արի արքայն Արտաշէս ի սեւաւն գեղեցիկ,
Եւ հանեալ զոսկէտը շիկափոկ պարանըն
Եւ անցեալ որպէս գարծուի սըրաթէ ընդ գետըն,
Եւ ձրգեալ զոսկէտը շիկափոկ պարանըն՝
Ընկեց ի մէջք օրիորդին Ալանաց,
Եւ շատ ցաւեցոյց ըզմէջք փափուկ օրիորդին,
Արագ հասուցանելով ի բանակըն իւր:

**

Տեղ ոսկի տեղայր ի փեսայութեանն Արտաշիսի,
Տեղայր մարգարիտ ի հարսնութեան Սաթենկանըն:

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ

**

Աշխարունըս ախ չիմ քաշի, քանի վուր ջան իս ինձ ամա.
Անմահական ջըրով լիքըն օսկե փընջան իս ինձ ամա.
Նըստիմ վըրես ջըվաք անիս՝ գարբաք վըրան իս ինձ ամա.
Սուչս իմացի՛, Էնենց սըպանե՛ Սուլթան ու խան իս ինձ ամա:

Մեչկըտ սալբու չինարի պես, ռանգըտ փըռանգի ատլաս է,
Լիզուտ շաքար, պոռըտ դանդ, ակռեքըտ մարքրիտ ալմաս է.
Օսկու մեչըն մինա արած, աչկիրըտ, ակնակապ թաս է.
Պատվական անգին ջավայիր, լալ-բաղեշխան իս ինձ ամա:

Յիս էս դարդին վո՞ւնց դիմանամ՝ մական սիրտըս ունիմ քարած,
Արտասունքս արուն շինեցիր, խիլքըն գըլխես ունիմ տարած,
Նուր բաղ իս, նուր բաղչի մեչըն բոլորքըտ վարթով չափարած.
Վըրետ շուռ գամ բըլբուլի պես՝ սիրով սեյրան իս ինձ ամա:

Քու էշխըն ինձի մաստ արավ, յիս գարթուն իմ, սիրտս է քնած.
Աշխարս աշխարով կըշտացավ, իմ սիրտըս քիզնից սով մընաց.
Յար, քիզ ինչո՞վ թափիր անիմ՝ աշխարունըս բան չը մնաց.
Կրակե, ծովեմեն դուս էկած, ռաշ ու ջեյրան իս ինձ ամա:

Ի՞նչ կուլի մեկ հիղըս խոսիս, թե վուր Սայաթ-Նովու յար իս,
Շուխըտ աշխարըս բըռնիլ է՝ արեգակի դեմըն փար իս,
Հուտով հիլ, մեխակ, դարչին, վարթ, մանիշակ, սուսամբար իս,
Կարմըրագույն՝ դաշտի ծաղիկ, հովտաց շուշան իս ինձ ամա:

Հովհաննես ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

Թմկաբերդի առումը (հատվածներ)

...Իրան, Թուրան ողջ եկել են,
Թաթուլն անհաղթ, անընկուն,
Ջորք ու բաբան խորտակվել են,
Նըրա բերդը միշտ կանգուն:

Ու միշտ ուրախ, հաղթանակով
Իր ամրոցն է դառնում նա.
Սպասում է էնտեղ կինը,
Ջահել կինը սեւաչյա:

...Էն տեսակ կին,
Ես իմ հոգին,
Թե աշուղն էլ ունենար,
Առանց գենքի,
Առանց գորքի
Շահերի դեմ կըզընար:

Սիրո հընոց,
Կրակ ու բոց՝
Էնպես աչքեր թե ժըպտան,
Մարդու համար
Օրվա պես վառ
Գիշերները լույս կըտան:

Վարդի թերթեր՝
Էնպես շուրթեր
Թե հաղթություն քեզ մաղթեն,
Էլ քեզ ո՛չ Շահ,
Ո՛չ ահ ու մահ,
Ո՛չ գենք ու գորք կըհաղթեն:

...Ծով են աչքերը Ջավախքի դըստեր,
Ու կորչում է մարդ ընրա հայացքում,
Ճակատը ճերմակ են ձյունից էլ դեռ,
Որ բարձր Աբուլի գագաթն է ծածկում:
Նա է շունչ, հոգին իշխան Թաթուլի,
Նըրա սիրովն է հարբած էն իրական,
Նըրա ժպիտն է քաջին ուժ տալի,
Որ դաշտն է իջնում առյուծի նըման:

Պետրոս ԴՈՒՐՅԱՆ

Սիրել

Բոյլ մը նայուածք՝ փունջ մը ժըպիտ՝
Քուրայ մը խօսք դիւթեց իմ սիրտ:

Ես ուզեցի լուռ մենանալ,
Սիրել փըթիթք խորշեր թաւուտ,
Սիրել կայծերն երկնի կապուտ,
Առտըւան շաղմ՝ իրիկուան բալ՝
Ճակատագրիս սեւ գիծ կարդալ՝
Խոկալ՝ սուզիլ՝ ըզմայլիլ սուտ:

Ո՛հ, խուրձ մը վարս՝ եղեն մը շունչ՝
Շրջագգեստ մը շրշեց իմ շուրջ:

Ես ուզեցի լոկ ու մենակ
Սըրտակցել քիսը վըրտակին հետ,
Յիշատակի չունի նա հետ,
Սիրտ մ'որոյ մինչ սուզիմ յատակ,
Գըտնեն գիս հոն դժգոյն յստակ,
Գաղտնի՞ք մ'ունի-այն անթիւ վէտ:

Եթեր մը տրոփ սրտի լսեցի,
Հծծեց.- «Կ'ուզե՞ս, սիրտ, եկ ինձի»:

Ես ուզեցի սիրել զեփիւռ,
Որ երկնքէն թըռչի բեկբեկ,
Նա չը սիրեր խոցել երբէ՛ք,
Հոգի՛ մ'որոյ գաղտնիքն է բոյր,
Գիտէ շոյել երազներ բիւր,
Երկնի բոյրն յուշ կ'ածէ առ հէք:

Ո՛հ, փունջ մը բոց փըսփըսաց ինձ.
- «Կ'ուզե՞ս պաշտել հոգի մ'անթիծ»:

Ես ուզեցի քընարով մի
Լոկ սիրել հոս՝ հոս դալկահար,
Պաշտել՝ գրկել միայն քընար,
Սիրող էակ ճանչել գանի,
Ըստ իմ քըմաց լարել աղի
Եւ սրտակցել սիրողաբար:

Նէ մօտեցաւ յուշիկ՝ ըսաւ.
- «Քնարդ է ցուրտ սիրտ, եւ սերդ՝ ցաւ»:

Թօթուց քեւերն հոգիս մոլար,
Ճանչեց ըզնէ, գեղ ու կըրակ՝
Սիրտն անապակ, ինչպէս վտակ՝
Անմեղ՝ ինչպէս սիւզ դալկահար՝
Հաւատարիմ՝ ինչպէս քընար,
Հրաժեշտ տըլաւ կեանքի մենակ:

Բոյլ մը նայուածք՝ փունջ մը ժըպիտ՝
Քուրայ մը խօսք դիւթեց իմ սիրտ:

Ավետիք ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ

**

Թարթիչներդ շուք կտան
Դեմքիդ վրա թավիշե.
Սիրտս շուքի տակ անուշ՝
Ծվար մտած կերագե:

Թաթիկներդ լուսեղեն,
Լույս թռչնիկներ հեքիաթի,-
Ճաճանչներով ոսկեղեն
Բույն կիյուսեն նոր բախտի:

Ձմրուխտ թասով գինի ես,
Բույրդ աշխարհի է առել,
Շուրթս վառվեց շրթներդդ,
Աշխարհիս տերն են դառել:

Վահան ՏԵՐՅԱՆ

**

Սիրում են աչքերիդ տխրությունը խորին,
Անաղմուկ խոսքերիդ դաշնակները հիվանդ,
Կուսական ամոթխած փայփայանքըդ, որ իմ
Սեւ օրերն է օրրուն խնդությամբ հնազանդ:

Խոսքերդ կարկաչող, որպես նուրբ մի գգեստ,
Ստվերում են սրտիդ գաղտնիքները սիրուն,-
Քո հոգին չի սիրում մերկություն անհամեստ,-
Դու այնպես ես սիրում, կարծես թե չես սիրում:

Հեռավոր երկրի պես հմայող է հոգիդ,
Անուշ են խոսքերդ, ժպիտներդ աղջկա,-
Մանկական անպաճույճ երգի պես միամիտ,
Դյութական, որպես այն, որ չըկա, որ չըկա...

Միսաք ՄԵԾԱՐԵՆՑ

Երագ օրեր

Կարմիր ծաղիկ մը գարունի
Առտու մ'ինձի նըվիրեցիր.
Ըզգացի թե տեղդեր ունի
Երագկոտ միտքըս ուշացիր:

Եվ ըղձակաթ իմ հեզ հոգիս
Ըզգաց սիրտիդ հուրքըս արծարծուն,
Ու մետաքսե ուղի մը գիս
Սեր-ճաղիկին տարավ ածուն:

Խանդաղատամք մը հորդեցավ
Իմ նըվաղկոտ լանջքիս տակ՝ ուր
Դողաց սիրո սարսուռն անցավ՝
Ու թովանքը համբույրին հուր:

Հոն ժըպտեցավ կյանքը ինձի,
Հըմայքներու հույլովն անցավ,
Եվ ուրվական մը կասկածի
Անոր մոտեն երբեք չանցավ:

Եղիշե ՉԱՐԵՆՑ **

Լուսամփոփի՝ պես աղջիկ՝ աստվածամոր աչքերով,
Թոքախտավոր, թափանցիկ, մարմինի՝ պես երազի,
Կապույտ աղջիկ, ակաթի ու կաթի պես հոգեթով,
Լուսամփոփի՝ պես աղջիկ...

Ես ի՞նչ անեմ, ի՞նչ անեմ, որ չմեռնի իմ հոգին,
Որ չմարի իմ հոգին քո ակաթե աչքերում.
Ես ի՞նչ անեմ, որ մնա ծիածանը երեքգույն,
Որ չցնդի, չմարի՝ իմ հոգու հեռուն...

Լուսամփոփի՝ պես աղջիկ՝ աստվածամոր աչքերով,
Թոքախտավոր, թափանցիկ, մարմինի՝ պես երազի,
Կապույտ աղջիկ, ակաթի ու կաթի՝ պես հոգեթով,
Լուսամփոփի՝ պես աղջիկ...

Պարույր ՍԵՎԱԿ

Դու

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Դու՝ հասարակ մի դերանուն,
Եվ ընդամենն այդ քո երկու հատիկ տառով
Այս բովանդակ աշխարհին ես ինձ տեր անում...

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Ու ես գարնան հողի մնան
Քո կենսատու ջերմությանն եմ ընտելանում...

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Եվ ահա ես
Երջանկության համն եմ զգում իմ բերանում,
Անջատումին ըմբերանում
Եվ թերանում եմ կատարել հրամանը տառապանքի...

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Ու ես, անգին,
Ինձանից ինքըս վերանում
Փոշիացած հերոսների
Ու ծնվելիք հանճարների
Դասակին եմ ընկերանում...

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Ու երբ հանկարծ
Թողնում ես ինձ ու հեռանում
Լքված տան պես ճեղք եմ տալիս,
Ծեփըս թափում, անտերանում,
Եվ կակիճը, ցեցի մնան,
Բույն է դնում իմ սյունի մեջ,
Ձեղունի մեջ ու գերանում...

Դու՝ երկու տա՛ռ,
Դու՝ հասարակ մի դերանուն...

Գուրգեն ՄԱՅԱՐԻ

Պոետ

Մի ջինջ գիշեր է եղել,
Մի ջինջ գիշեր,
Մայրս՝ ջահել մի եղեգ,
Հայրս՝ ուժեղ:

Ու մորըս հուզել է
Բարդիների երգը,
Իսկ դաշտերում փիրուզե
Ծղրիդներն են երգել...

Բարդիներն են երգել
Ջրերի մոտ,
Ամեն ինչ խորն է եղել,
Ամեն ինչ հորդ:

Ախ, ծղրիդներ՝ շատախոս՝
Լուսնկայի հետ,-
Ծնվեցի ձեր պատճառով
Այսպես պոետ...

Ալիսիա ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ **

Սերը գոյության հանճարն է.
սիրո հակառակն ամենեւին էլ
չսիրելը չէ,
այլ՝ մահն է պարզապես:
Սիրահարները
անմահությունն են վերանորոգում:

Հովհաննես ՇԻՐԱԶ

Հայաստանի աղջիկները

Հուրն են սիրո սելի սիրուն լույս աղջիկներն Հայաստանի,
Սրտիս վրա քայլող գարուն՝ կույս աղջիկներն Հայաստանի,
Իմ սիրտն ի՞նչ է, ախ, թե ուզեն՝ բերդեր կառնեն մի հայացքով,
Անառիկ բերդ ու սիրո սյուն՝ հույս աղջիկներն Հայաստանի:

Մեկը մեկից պարզ ու կախարհ, մեկը մեկից խոսքով քաղցր,
Ետ կբերեն ալեւորին, օձ կթովեն աչքով քաղցր,-
Մեկը՝ աստղիկ, մեկը՝ լուսնյակ, մեկն՝ արեւի տեսքով քաղցր,-
Իմ Հայաստանն են զարդարում նուրբ աղջիկներն Հայաստանի:

Ու չգիտեմ՝ որի՞ն սիրեմ, որի՞ն թողնեմ անհագ սրտով,
Ամենքին է սրտիս աչքը արեւի պես կրակ սրտով,
Երբ հուր ծովի պես են քաշում՝ ո՞նց դիմանաս վտակ սրտով,-
Ինձ աստղերից ցած են բերում սուրբ աղջիկներն Հայաստանի:

Իմ Սեւանը ո՞նց ցամաքեց, երբ սեւածով աչքերը կան,
Իրենց մնան հարբեցրնող գինին քանոջ ձեռքերը կան,
Վարդ շուրթերին բուրմունքի պես Կոմիտասի երգերը կան,-
Քարից անգամ լույս են քանում բյուր աղջիկներն Հայաստանի:

Բայց մի գանգատ ունի կյանքս՝ այն, որ ինձ մի վարդ չտվին,
Սուրբ են Արա Գեղեցիկի պես՝ ինձ մի սուրբ Նվարդ չտվին,
Ինձ թողեցին գիրկն ընկածի, դեռ ասում են՝ դարդ չտվին,-
Գերեզմանս են աչքով փորում զուր՝ աղջիկներն Հայաստանի:

Առանց նրանց՝ երգս պաղ էր՝ արեւ բացին իմ երգի մեջ,
Նրանց սիրո ձեռագործն է ծիածանը երկնքի մեջ,-
Բայց քաջ կասեմ՝ մեկին սիրես, լավի՞ն սիրես ու լավ սիրես,
Որ քեզ պաշտեն բոլո՛ր սիրուն, լույս աղջիկներն Հայաստանի:

Համո ՍԱՀԱՆ

Կգամ

Եթե մինչեւ անգամ
Լսած լինես, թե ես այս աշխարհում չկամ,
Միեւնույն է, կգամ, ինչ էլ լինի, կգամ,
Ուր էլ լինեմ կգամ:

Եթե մինչեւ անգամ ես կուրացած լինեմ,
Եթե մինչեւ անգամ լույսդ մարած լինի,
Վերջին հույսդ քամին առած-տարած լինի,
Առանց լույսի կգամ, ես այս անգամ կգամ
Սեմության մեջ լացող երգիդ վրա:

Եթե մինչեւ անգամ
Քո հավատի հանդեպ դու մեղք արած լինես
Եվ համարած լինես, որ աշխարհում չկամ,
Եթե մինչեւ անգամ հողս մաղած լինես,
Եթե մինչեւ անգամ մտքով թաղած լինես,
Եթե մինչեւ անգամ ինձ վտարած լինես
Վերհուշերիդ վերջին խոնավ քարանձավից,
Միեւնույն է, կգամ, ինչ էլ լինի, կգամ,
Եվ կճչաս հանկարծ տարօրինակ ցավից...

Կգամ, գլուխ-գլխի ու ձեռ-ձեռքի կտանք,
Լաց կլինենք մեռած մեղքիդ վրա:

Եթե մինչեւ անգամ հազար սարի ետև
Հազար կապով կապված, խաչով խաչված լինեմ,
Տքնած-տանջված լինեմ, միեւնույն է, կգամ:
Ինչ էլ լինի, կգամ, չկանչես էլ, կգամ,
Եվ կբերեմ ես քեզ ուրախություն մի մեծ
Անակնկալ դարձիս իրողությամբ-
Քո տան ու քո հոգու տարողությամբ,
Երազներիդ, կյանքիդ տեսողությամբ:
Կգամ եւ կդառնամ զտած բախտի ժպիտ
Եվ հավատի ժպիտ՝ տառապանքից մաշված,
Արտասուքից խաշված դեմքիդ վրա:

Եթե մինչեւ անգամ մեջքս ծաված լինի,
Եթե մինչեւ անգամ ոտքս վառված լինի,
Եվ ճակատիս հազար հողմի հարված լինի,
Միեւնույն է, կգամ, ուր էլ լինեմ, կգամ:
Գետնի տակից կգամ,
Մի հեռավոր անհայտ մոլորակից կգամ:
Կգամ ու թափ կտամ
Հարդագողի փոշին շենքիդ վրա:

Փորձիր մտապահել

սկիզբը՝ նախորդ համարներում

56) Բյուրեղ

«Եվ վարպետներ, խոնարհ ու հանձարեղ,
Հղկել են այն դարեր, որպես մարմար,
Եվ փայլել է նա մերթ, ինչպես բյուրեղ,
Մերթ կոպտացել, ինչպես լեռնային քար»
Եղիշե ՉԱՐԵՆՅ

«Բյուրեղ մը կա ձեռքին մեջ,
ջուր կը ծոծե դարձդարձիկ»
Միսաք ՄԵԾԱՐԵՆՅ

«Դու այսօր այնքան ջինջ ես
ու բյուրեղ,
Ասես չես տեսել մուժ
ու թախծություն»
Վահագն ԴՎՎԹՅԱՆ

Բյուրեղը թանկագին քար է՝ երկնա-
գույն կամ դեղնասկզբույն երանգներով:
Բյուրեղային կուտակմանը անվա-
նում են վանակն, որ նշանակում է Վանի
քար: Դրանցից հայերը պատրաստում
էին գարդեր, անոթներ, կնիքներ, պաշ-
տամունքի առարկաներ: Բյուրեղներ, սո-
վորաբար, հանդիպում են այն տեղերում,
որտեղ տեղի են ունեցել խորքային լու-
ծույթներով կայծքարահողի ուժգին
դուրսբերումներ: Հին հույն գիտնական
Թեոֆրաստը իր «Քարերի մասին» տրակ-
տատում հաղորդում է, որ լեռնաբյուրեղը
«գերսառեցված սառույցն» է, որ մեկնո-
միշտ կորցրել է հալչելու ընդունակությու-
նը: Բնական բյուրեղների հանքավայրերը
շատ են շվեյցարական Ալպերում, ու Բլիզ
քաղաքում ամեն տարի տոնվում է «Լեռ-
նային բյուրեղ որոնողների» օրը: Արիա-
կան որոշ ցեղեր այս միներալի խոշոր
բյուրեղները դնում էին իբրև շիրմաքար
կամ մահացածի հիշատակին կանգնեց-
ված սյուն: Շիրմներին այցելելիս նրանք
վանակնի կտորներ էին բերում՝ որպես
հիշատակի ընծաներ:

Ֆիզիկայում բյուրեղներ են անվա-
նում այս կամ այն համաչափության
բազմանիստ պինդ մարմինները, որոնց
ատոմները օրինաչափ դասավորություն

Բանաստեղծներն են հուշում...

ունեն: Բյուրեղի ժամանակակից գիտա-
կան սահմանումը. նյութը բյուրեղային է,
եթե այն ունի բացառապես սուր դիֆրակ-
ցիոն պատկեր (դիֆրակցիան ալիքային
երևույթ է, որն իրեն դրսևերում է որպես
շեղում՝ լույսի տարածման երկրաչափա-
կան եւ օպտիկայի օրենքները): Դրանց
բնորոշ է ճկունությունը, կարծրությունը
եւ երկբեկումը:

Հատուկ տեսակի ապակի է բյուրեղա-
պակին, որի բաղադրության մեջ մտնում է
կապարի կամ բարիումի օքսիդ: Այն ունի
լույսի ճառագայթի բեկման բարձր գոր-
ծակից ու արտակարգ փայլ:

... Նկարում՝ Էդուարդ Մանե. «Ծաղիկ-
ները բյուրեղապակյա վազում»: Մանեն
ինպրեսիոնիզմի հիմնադիրներից է, ով
սակայն պահպանել է գծանկարի կառուց-
վածքային պարզությունը:

57) Գունդ

«Տիեզերքում այս հողե գունդը,
ուր ապրում են ես,
Կախվել է իբրև արցունքի կաթիլ՝
խոշոր ու աղի,
Եվ սլանում է, դեպի անդունդ է
գնում կատաղի»:
Էդուարդաս ՄԵԾԵԼՅԱՏԻՍ

«Միայն մի բան երբեք չի մոռաց-
վում՝ երբ կանգնում ես երկու ձեռքե-
րի վրա, կամաց պոկում ես մի ձեռքը
եւ հասկանում՝ ափիդ մեջ երկրա-
գու՝ նդն է»:

Լեոնիդ ԵՆԳԻՐԱՐՅԱՆ

Գունդը տարածության այն կետերի
երկրաչափական տեղն է, որոնք հավա-
սարահեռ են մի կետից: Գունդը կառա-
ջանա որպես պտտական մարմին, եթե
շրջանը կամ կիսաշրջանը պտտենք տրա-
մագծի շուրջը:

Ֆիզիկոսներն ու աստղագետները
«աստվածացնում» են գունդը: Ինչու՞:
Ատում են, որ գնդաձև մարմիններում
չկան «թույլ» տեղեր, ամեն ինչ հավասա-
րաչափ է: Դա նաեւ տվյալ ծավալի պա-
րագայում ամենափոքր մակերեսային
մակերեսն ունեցող մարմինն է: Նման
ծեւի մարմնում մոլեկուլներին, իրենց
դիրքը պահելու համար, ամենաքիչ էներ-
գիան է պետք:

Եթե մենք բարձրացնենք շարքում
գտնվող գունդը եւ բաց թողնենք այնպես,
որ ընկնի ու դիպչի հարեւան գնդին, նրա
իմպուլսը չի կորչի, այլ կփոխանցվի այդ
երկրորդին, որից հաջորդին եւ այլն: Վեր-

ջին գունդը, որը հարեւան չունի, ստանա-
լով իմպուլսը, հրվում է եւ վեր բարձրա-
նում, ինչպես առաջինը: Ստացվում է այն-
պես, որ գնդիկները շարժվում են կարծես
հայելային արտապատկերման մեջ, ընդ
որում՝ մեջտեղիները չեն շարժվում:
Եթե գնդիկները բավականաչափ ծանր
են, այս հետաքրքրաշարժ պրոցեսը բա-
վականաչափ երկար կընթանա, մինչեւ
շփման ուժերի ազդեցությամբ կդադարի
շարժումը:

Օճառի պղպջակի գնդածեւության
մասին: Օճառի պղպջակը օճառային
ջրի բազմաթաղանթ նուրբ մակերեսույթ է՝
լցված օդով: Նրանք գոյություն ունեն ըն-
դամենը մի քանի վայրկյան եւ ծայրում են
(այդտեղից էլ՝ մակերեսայինն ու անցողի-
կը օճառի պղպջակի հետ համեմատելու
փոխաբերությունը): Օճառը փոքրացնում
է ջրի մակերեսային լարվածությու-
նը: Բայց երբ օճառի պղպջակը ձգվում
է, օճառի մոլեկուլների կոնցենտրացիան
մակերեսույթի վրա փոքրանում է, իսկ մա-
կերեսային լարվածությունը՝ արդեն
աճում: Այդպիսով, օճառն ընտրողաբար
է ուժեղացնում պղպջակի թույլ տեղերը,
չթողնելով որ այն ավելի շատ ձգվի: Բա-
ցի դրանից, օճառը ջրին պաշտպանում է
գոլորշանալուց, ավելացնելով պղպջակի
կյանքի տեւողությունը: Պղպջակի սֆե-
րիկ տեսքը եւս մակերեսային լարվա-
ծության արդյունք է: Եվ հետո պղպջա-
կի ներսի օդի մոլեկուլների՝ թաղանթին
արված հարվածներով պայմանավոր-
ված ներքին ճնշումը հավասարաչափ
է ազդում մակերեսույթի բոլոր կետերի
վրա: Լուսային ալիքների ինտերֆերենցը
պղպջակին տալիս է անկրկնելի գեղեցիկ,
ծիածանային երանգավորում:

Օճառի պղպջակները վաղուց ար-
դեն մուտք են գործել արվեստի ու շոուի
ուլորտ: Հաճախ, վիզուալ էֆեկտի ուժե-
ղացման համար, արտիստները պղպջակ-
ները լցնում են ծխով կամ վառվող գա-
զով, դրանք զուգորդում լազերների խա-
ղով կամ բաց կրակով:

Մոլորակների տեսքի մասին: Մոլո-
րակները գնդաձև են՝ գրավիտացիայի
ազդեցությամբ. նրանցում նյութը ձգվում
է դեպի կենտրոն եւ արդյունքում ստա-
նում ամենահարմար ու կայուն՝ գնդաձեւ
տեսք:

Ըստ ավանդության, գնդի ծավալի բա-
նաձեւը Արքիմեդն է առաջինը ստացել,
որով ամենաշատն էր հպարտ, ու հատ-
կապես՝ գնդի եւ միեւնույն տրամագծով
ու բարձրությամբ գլանի գտնված հարա-
բերակցությամբ: Գնդի ծավալը հավա-

սար է գլանի ծավալի 2/3-ին: Նմանապես,
գնդի մակերեսը հավասար է գլանի մակե-
րեսի 2/3-ին (ներառյալ հիմքերը):

Ցիցերոնն իր «խորհրդածություններ»
գրքում գրում է, որ Արքիմեդի մահվանից
137 տարի անց՝ մ.թ.ա. 75թ., իրեն հաջող-
վել է գտնել Արքիմեդի կիսաքանդ գերեզ-
մանը, որի վրա, ինչպես եւ կտակել էր մեծ
մաթեմատիկոսը, դրված էր գունդ՝ գլանի
մեջ:

...Նկարում՝ «Ոսկե երկրագունդը»
քանդակը Վատիկանում: Վատիկանի
թանգարանները ցուցադրում են արվես-
տի բացառիկ հավաքածուներ՝ ճարտա-
րապետական գլուխգործոց-սրահներում:
Ցուցանմուշներում են ամենահայտնի
դասական քանդակներ, Վերածննդի դա-
րաշրջանի հանրահայտ գործեր:

58) Բերդ-ամրոց

«Դու՝ կիսավեր ամրոց ու բերդ,
Մագաղաթյա մատյանի թերթ»:

Պարույր ՍԵՎԱԿ

«Գնամ, սանձեն մծուղս խենթ,
Շրջեն հայոց ամրոց ու բերդ,
Վիհեր, կիրճեր՝ խոր ու անանց՝
Նմանվելով քաջ վարդանանց»

Հենրիկ ԲԱԲԱՋԱՆՅԱՆ

Բերդը կամ ամրոցը ռազմական կա-
ռույց է՝ հակառակորդի հարձակումներից
պաշտպանվելու համար: Այն նախատես-
ված է մույնիսկ երկարատեւ պաշարմանը
դիմագրավելու: Հայկական հնադար-
յան ամրոցները սովորաբար կառուցվել
են դժվարանատույց եւ բարձրադիր տե-
ղանքներում, շրջապափակվել աշտա-
րակավոր կամ բրգաձեւ պարիսպներով,
պատնեշվել հողաթմբերով ու ջրածածկ
խրամներով: Աշտարակները կամ բուրգե-
րը բազմահարկ կառույցներ էին: Մ. թ. ա.
9-6-րդ դարերում Վանի թագավորության
քաղաքները միաժամանակ ամրոցներ
էին՝ Վանը, Էրեբունին եւ այլն: Միջնադա-
րում հռչակավոր էր Անի բերդաքաղաքը՝
Բագրատունիների մայրաքաղաքը:

Վանի ամրոցը եղել է ուղղաբերձ
ապառաժի վրա: Ամրոցն ունի 1800 մ
երկարություն, 120 մ բարձրություն, 80 մ
լայնություն:

Էրեբունի ամրոցը մ.թ.ա. 782թ. հիմ-
նադրել է Վանի թագավոր Արգիշտի Ա-ն՝
Արին Բերդ բլրի վրա: Էրեբունիի պալատը
հիմնավորց ժամանակներում ամբողջո-
վին ծածկված է եղել հոյակապ որմնա-
կարներով, ինչը ուրարտական արվեստի
նշանավոր ստեղծագործություններից է:

Տավուշում է գտնվում Աղջկաբերդը:
Կա ավանդազրույց՝ ամրոցի ստեղծման
ու անվան վերաբերյալ: Համաձայն դրա՝
Լենկ Թեմուրը տեղեկանում է, որ այդ
ամրոցում մի գեղեցիկ աղջիկ է ապրում:
Հրամայում է զինվորներին իր մոտ բե-
րել նրան: Երեք զինվոր առեւանգում են
աղջկան: Մի հոմիկ հետեւում է նրանց, ու
գիշերը, երբ զինվորները քնած են լինում,
սպանում է առեւանգողներին եւ աղջկան
վերադարձնում ամրոց: Բարկացած Լենկ
Թեմուրը հարձակվում է բերդում ամրաց-
ված հայերի վրա: Մի պառազի մատնութ-
յամբ նա կտրում է բերդի ջուրը եւ միայն
այդ ժամանակ հաղթում հայերին : Աղջի-
կը պարսպից գետն է նետում իրեն, ու
դրանից հետո բերդի անունը դնում են
Աղջկաբերդ:

Բանաստեղծներն են հուշում...

սկիզբը՝ էջ 10

... Նկարում՝ Ամբերդի ամրոցը՝ Արքա-
 շեն եւ Ամբերդ գետերի միացման տեղում:
 Անունը բացատրվում է որպես ամպի
 բարձրության բերդ, իսկ Ամբերդ տար-
 բերակի դեպքում՝ անմատչելի բերդ:
 Տարածքում կիկլոպյան շինությունների
 մնացորդներ են, իսկ մոտակայքում՝ վի-
 շապածկների քարակոթողներ: 11-13-րդ
 դարերի կառույց է, բայց դեռեւս ուրար-
 տական ժամանակներից է եղել բերդա-
 քաղաք, իսկ դրակը կառուցել են Կամ-
 սարականները 7-րդ դարում: Հետո անցել
 է Բագրատունիներին, այնուհետեւ՝ Պա-
 լավունիներին, ամայացել, ու որպես վե-
 հանիստ եւ ամրակուռ քարե պատմութ-
 յուն՝ հասել է մեզ... Իրարից ոչ հեռու այ-
 սօր կանգնած են նրանք՝ միջնադարյան
 այդ նշանավոր կառույցն ու մեր օրերի
 գիտության կամառը՝ Բյուրականի աստ-
 դադիտարանը՝ հայոց կորովի ու մտքի
 խորհրդանիշները:

59) Հաց

**«Հասկերուն մեջ, վերեւեն,
 -Ասուպը անցավ-
 Աստղեր մյուռոն կը ծորեն,
 -Դենքը լուսացավ»:**
«Լեցու՛ր ակոսն, հորդե՛
հերկերը բերրի,
Հողին ծոցեն ոսկի
լույսեր թող հոսին:
Օրը ահա կ'իրկնանա կ'երկարի
Շուքը թելիդ հորիզոննե՛րն
աստղային»:
Դանիել ՎԱՐՈՒԺԱՆ
«Հացին երգը» ժողովածուից

Մարդիկ սկսել են հաց պատրաստել
 դեռեւս 30 հազար տարի առաջ, ու անհի-
 շելի ժամանակներից այն դարձել է լի-
 նելիության, լիության, ապրել-չապրելու
 խորհրդանիշ, ազգային նկարգրի բա-
 դարդիչ: Հարգարժան հյուրեր դիմավո-

րելիս երկարում ենք հացը, որպեսզի նա
 կտրի իր ձեռքով եւ թաթախելով աղի մեջ՝
 ճաշակի: Նման սովորություն կա նաեւ
 այլ ժողովուրդների մոտ, ոմանք էլ հյու-
 րերին դիմավորելիս հացին կարագ կամ
 մեղր են քսում:

Երբ հացը գետին է ընկնում, հայր վերց-
 նում, ճակատին է տանում ու մի բարձր
 տեղ դնում, որպեսզի «ուրքի կոխան» չլի-
 նի. ասես այն նվիրաբերում ենք բնությա-
 նը՝ հուսալով, որ մի կենդանի արարած
 կհանդիպի ու կուտի: Երբ նորաստեղծ
 տան շենից մերս են մտնում, նրանց ունե-
 րին լավաշ են գցում՝ որպես նորաստեղծ
 ընտանիքի ամրության խորհրդանիշ. նո-
 րահարսը տան շենին խմոր է կացնում,
 ապա տանը խմորի տաշտին մոտենալով՝
 հացի խմոր է հունցում:

Հացի արարման գործընթացը ծի-
 սական արարողություն է եղել: Իսկ երկ-
 րագործը, իր արտի հունձքը սկսելիս,
 առաջին փնջով խաչփունջ է հյուսում եւ
 նվիրաբերում որպես երախտագիտութ-
 յան զգացում. հնուն՝ Անահիտ աստվա-
 ծուհուն, քրիստոնեության ընդունումից
 հետո՝ Աստվածամորը:

Հայերը դարեր ի վեր սրբագործել են
 ոչ միայն հացը, այլեւ վառարանը, որում
 թխել են այն: Խոսքն անշուշտ թոնրի մա-
 սին է, որ կավե պատերով, գլանաձեւ եւ
 սովորաբար գետնափոր հարմարանք է,
 վերելի մասում մեղ, միջնամասում՝ ուռու-
 ցիկ, ներքեւում՝ լայն: Բառի սկզբնաղբյու-
 րը համարվում է շուներերենը, թեւս ո՛վ
 գիտե. հայ-շուներական առնչությունները
 մեզ աստիճանաբար այն համոզման են
 բերում, որ մենք նույն արմատներն ու-
 նեցող ժողովուրդն ենք: Ու այս էտյուդը
 մի առիթ է՝ այդ բանը շեշտելու համար:
 Քաղաքակրթության մեջ մեծ հետք թո-
 դած այդ ժողովուրդը, որ ապրել է դեռեւս
 մ.թ.ա. 5-րդ հազարամյակում, մարդա-
 բանորեն արմենոիդ էր, իսկ Հայաստանը
 բավարարում է նրանց նախահայրենիքը
 լինելու բոլոր պայմանները: Երեք բան
 ընդամենը. շուներերենի գրեթե բոլոր
 երկրագործական տերմինները կան հա-
 յերենում: Եվ հետո՝ շուներներն ունեին
 զարգացած աստղագիտություն, համաս-
 տեղությունների նույնական անուններ,
 ինչը չէր կարող պատահական լինել.
 աստղագիտությունը չէ՛ր կարող բերվել
 հարակից այլ տարծքներից, որտեղ այն
 պարզապես չկար... Փառավոր է նաեւ
 այն, որ շուներներն իրենք իրենց երկիրը
 կոչում էին Կի-Էն-Գիր (քաղաքակիրթ տի-
 րակալների երկիր՝ հայերեն հնչող «գիր»
 բաղադրիչով), իսկ հյուսիսի հարեւան
 Արատտա (նման չէ՞ Արարատ բառին)

երկիրը նրանք համարում էին նախնյաց
 ու աստվածների երկիր...

Վերադառնալով հացին ու թոնրին՝ հի-
 շենք հայոց Թոնրակ լեռը՝ թոնրի նման
 մի հրաբուխ, խառնարանային լճակնե-
 րով ու տաք աղբյուրներով: Մի՞թե նույն
 լեզվամտածողությունն ունեցող ժողո-
 վուրդը չի ստեղծել այս բառերն ու այս
 ամենը...

60) Գինի

**«Վաղը խնջույք է լինելու,
 ու կլինենք մենք միասին:
 Ոմանք՝ գինով, իսկ ես կարբեն
 քո հայացքով պղտոր ու մառ»:**

Պարույր ՍԵՎԱԿ

**«Գինով եմ, գինով եմ ես էլ,
 Թեթեւ եմ, անհոգ, լեզվանի.
 Օրորի՛ր մեզ, պանդոկ-կարուսել,
 Օրորի՛ր, օրորի՛ր մեզ, գինի»:**

Վահան ՏԵՐՅԱՆ

**«Գինու մեջ թաքնված է մի մեծ
 ընդհանրացում՝ ամբողջ կյանքը խմո-
 րում է»:**

Ռ. ՖԵՅՆՄԱՆ

**Ֆիզիկայից նորեկյան մրցանակի
 դափնեկիր**

Գինին ստացվում է խաղողի կամ
 միջատաղային հյութի ամբողջական կամ
 մասնակի խմորման միջոցով: Արդեն հա-
 զարավոր տարիներ է այն արտադրվում:
 Ու հնագույն կենտրոններից մեկը հա-
 մարվում է Հայաստանը:

Լեզենդներ գինու մասին:

1. Թրակիական: Մի գյուղում ապ-
 րում էր ծեր, ալարկոտ, ոչ մեկին պետք
 չէկող անտուն այծ: Աշնանը նրա հետ
 անհասկանալի բաներ էին կատարվում.
 սկսում էր թռչկոտել, կպնել անցորդնե-
 րին, հետո նորից դառնում էր անտար-
 բեր ու ալարկոտ: Մարդիկ հետաքրքր-
 վեցին ու ի՞նչ պարզեցին: Պարզվեց, որ
 նրա տրամադրությունը բարձրանում էր,
 երբ ուտում էր բերքահավաքից հետո
 մնացած խաղողի ճգմված ողկույզները:
 Դրանք արդեն այնպիսի ողկույզներ էին,
 որոնց մեջ հյութը թթվել ու գինու նման էր
 դարձել: Ըմբռնեցին մարդիկ դա ու սկսե-
 ցին գինի արտադրել:

2. Հին հունական: Մի անգամ որսի
 ժամանակ, հեթանոս աստված Դիոնիսոսը
 տեսավ շատ գեղեցիկ երաժիշտի, ով
 շվի էր նվագում: Նրա անունը Ամպելոս էր:

Նա շատ դուր եկավ Դիոնիսոսին, ու վեր-
 ջինս երաժշտին վերցրեց իրեն ուղեկից:
 Բայց մի անգամ Ամպելոսն ընկավ ժայռից
 ու ջարդոլխտուրդ եղավ: Դիոնիսոսը շատ
 վշտացավ ու խնդրեց Ջեւսին՝ նրան մի
 ուրիշ կյանքով վերադարձնել իրեն: Ջեւ-
 սը բարեգութ գտնվեց ու Ամպելոսին խա-
 ղողի վագ դարձրեց, որի պտուղը նման
 էր նեկտարի: Այդ պտուղների մեջ երկրի
 հյութն էր՝ ծնված արեգակի լույսից, խո-
 նավությունից ու կրակից: Դրանց պտուղ-
 ներից պատրաստվում էր աստվածային
 խմիչք՝ գինին: Իսկ բժշկագիտության այն
 ճյուղը, որն ուսումնասիրում էր խաղողա-
 բուծությունը, կոչվեց ամպելոթերապիա:

3. Պարսկական: Պարսից Ջամշիդ
 թագավորն իր վրանի ստվերում հետ-
 եւում էր աղեղնավորների վարժանքին,
 երբ նկատեց մի հսկա օձի ու թռչնի մենա-
 մարտը: Թռչունն արդեն խեղդվում էր օձի
 երախում, երբ թագավորի հրահանգով
 աղեղնավորները սպանեցին օձին: Վեր-
 ջինս, ի երախտագիտություն, իր կտուցից
 մի քանի սերմեր գցեց թագավորի առջեւ:
 Մշակեցին այն ու ստացան խաղողի վագ,
 որի հյութը շատ դուր եկավ արքային:
 Բայց մի անգամ նրան մատուցված հյու-
 քը թթված էր ու թագավորը հրամայեց
 հեռացնել այն իրենից: Ծառաները չթա-
 փեցին այն, որը, մի քանի ամիս մնալուց

հետո, վերածվեց անհասկանալի ինչ-որ
 բանի: Ծառաներից մեկը, կարծելով որ
 թույն է, խմեց այն՝ անտանելի գլխացա-
 վերից ազատվելու համար: Փոխարենը՝
 քնեց մի քանի օր, իսկ արթնացավ առողջ
 ու առույգ: «Թագավորական դեղ» անվա-
 նեցին խմիչքը եւ այն դարձավ արքայա-
 կան սեղանի անբաժան մասը:

...Նկարում՝ Յան Վերմերի, «Գինու
 գավաթը»: Արվեստի պատմաբան Վալ-
 տեր Լիդսկեյի խոսքը. «Ոչ մի գեղար-
 վեստական վերլուծություն չի կարող
 ներկայացնել առավել մաքուր գեղեց-
 կությանը ու անսովոր նկար, որպիսին
 է «Գինու գավաթը»: Այն կարելի է հա-
 մարել Վերմերի ամբողջովին հասու-
 նացած աշխատանքներից մեկը»:

Ջարուհի ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
**Շիրակի մարզի Արթիկի հ. 3 ավագ
 դպրոցի ուսուցչուհի, բնագետ**

Ադրա ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
**Շիրակի մարզի Արթիկի
 հ. 2 հիմնական դպրոցի
 ուսուցչուհի, բանասեր**

Փորձիր լրացնել

Հայուհիներ

Ուղղահայաց - 1. Հայտնի աստղագետ, ակադեմիկոս, մաթեմատիկոս ... Հովհաննիսյան: **2.** Վրացահայ դերասանուհի ... Թարգյան («Վերվարածներ», «Ճակատագրի գերիները»): **3.** Հայ արձակագիր, թարգմանչուհի: **6.** Իմաստուբյան եւ ողջախոհության դիցուհին հայոց հեթանոսական կրոնում: **7.** Հայ խմբագիր, մանկավարժ, հասարակական գործիչ, ով եղել է Կոստանդնուպոլիսի 1895թ. սեպտեմբերի 18-ի «Բաբը Ալիի» խաղաղ ցույցի կազմակերպիչներից, ... Պեյլեր: **9.** Հայագրի երիտասարդ երգչուհի, ով «Մանկական Եվրատեսիլ 2009» երգի մրցույթին ներկայացրել է Հայաստանը «Բարսելոնա» երգով: **11.** Հայ դերասանուհի, ՀԽՍՀ վաստակավոր արտիստուհի ... Սելբունյան (1900-1970): **12.** Հայ դերասանուհի Սիրանուշ... Երեւանի Պատանի հանդիսատեսի թատրոնի դերասանուհի («Սիրո գերին»): **13.** Արա Գեղեցիկի կինը: **14.** Համաշխարհային պատմության ընթացքի վրա ազդած 5 հայ կանանցից Վարդան Մամիկոնյանի դուստր Սուրբ ...: **19.** Դերասանուհի, հաղորդավարուհի ... Հովհաննիսյան: **21.** Հայ արձակագիր ... Սեկոյան («Գարունը ծյան տակ», «Եթե Որոտանը խոսեր»): **22.** Հայ դերասանուհի, գրող, պրոդյուսեր՝ Արմինե ... (Արմինե Աբրահամյան): **23.** Երկու հայ ժողովրդական երգչուհիներ ու երգահաններ քույրերից (անունը): **24.** Հայ երգչուհի ... Սարիբեկյան: **26.** Հորդանանահայ դերասանուհի եւ ռեժիսոր՝ Ջուլիետ... (Հակոբյան): **28.** ... Ասատրյան (1925-2011), Ստեփանակերտի Գորկու անվան թատրոնի դերասանուհի: **30.** Հայ նկարչուհի, ստեղծագործում է լինոփորագրության, գեղանկարի, գրքի գրաֆիկայի բնագավառներում, ... Խանամիրյան: **33.** Ռուսական թատրոնի ու կինոյի հայ դերասանուհի ... Աբակովա: **35.** Հայ դերասանուհի (անունը), («Անհասցե ծնվածները», «Ուր է իմ տղամարդը» հեռուստասերիալներ): **36.** Հայ երգչուհի, ով ներկայացրել է Հայաստանը Եվրատեսիլ 2010 երգի մրցույթին Օսլոյում՝ «Ծիրանի կորիզ» երգով, Եվա...: **37.** Ամերիկահայ հեռուստատեսային դեմք, մոդել եւ դերասանուհի (անունը): **40.** Հայ դերասանուհի ... Հարությունյան («Դժվար ապրուստ», «Հարազատ թշնամի»): **44.** Ռուսինահայ բժիշկ, ում անունը քանդակվել է Հիպոկրատի մարմարե հուշարձանին (Հունաստանում), Աննա...: **45.** Թատրոնի, կինոյի եւ հեռուստատեսության իրանահայ դերասանուհի ... Շեֆրայան: **47.** Փոփ երգչուհի, ով մասնակցել է Եվրատեսիլ 2011 երգի մրցույթին: **48.** Հայ դերասանուհի ... Դանիելյան («Սեր բակը 2»), «Մեա Կուլպա»): **49.** Հինգ հայ կանանցից, որոնք ազդել են համաշխարհային պատմության ընթացքի վրա՝ Սոււմբազ..., ով համարվում է հնդկական արքունիքի հայագրի պաշտոնյա Ասախանի դուստրը: **50.** Ռուսաստանաբնակ հայ սուսերամարտիկ, 2016թ. Օլիմպիական չեմպիոն ... Եգորյան: **52.** ... Գյուլբինյան, հայ երաժշտագետ, երաժշտական պրոդյուսեր: **53.** Հայ գրող (անունը), («Չանգվի ափին», «Քարավանները դեռ քայլում են»):

Հորիզոնական - 2. Հայ անվանի դերասանուհի ... Գեւորգյան, («Աշնան արեւ», «Ապրեցեք երկար»): **4.** Ռուսական թատրոնի եւ կինոյի դերասանուհի, ռեժիսոր

... Վիխրյան: **5.** Դերասանուհի, ՀԽՍՀ ժող. արտիստ (1967) ... Ալավերդյան: **7.** Երգչուհի ... Գրիգորյան: **8.** Հայ նկարչուհի, ով, որպես կտավ, օգտագործում է իր մարմինը, ... Փաշինյան: **10.** Հայ դերասանուհի ... Շահիրյան («Կտոր մը երկինք», «Կարինե»): **15.** Հայ բեմի մեծանուն դերասանուհի ... Սարյան: **16.** Հայ դերասանուհի Անի ... (Գրիգորյան), («Ազիզյանները» հեռուստասերիալ): **17.** Դերասանուհի՝ Ամալյա ... («Պատվի համար», «Ինչու է աղմկում գետը»): **18.** Հայ երգահան, դերասանուհի ... Բլբլույան, ով 1994 թվականից ապրում է ստեղծագործում է Փարիզում: **20.** Հայ գրող, հրապարակախոս: Աշխարհում առաջին կին դիվանագետը, Հայոց ցեղասպանության մասին 9 գրքերի հեղինակ ... Աբգար Անահիտ Աղաբեկյան: **22.** Հայ երգչուհի, դերասանուհի, հաղորդավարուհի (անունը), («Գեներալի աղջիկը», «Շիրազի վարդը»): **24.** ... Արմեն, Ֆրանսահայ հայտնի երգչուհի: **25.** Դերասանուհի, ՀՀ վաստակավոր արտիստուհի (անունը), («Սեր բակը», «Ոսկե դարոց»): **27.** Սերիալների դերասանուհի, պարուհի ... Գեւորգյան: **29.** Ռուսական թատրոնի եւ կինոյի դերասանուհի ... Թոզլիյան («Անհայտ կորածները», «Դինոզավր» ֆիլմեր): **31.** ... Գրին (Գրիգորյան), հայ արձակագիր, հոգեբան, դատաբժշկական փորձագետ («Իմ այգին», «Ռեքվիեմ»): **32.** Հաղորդավարուհի, բազմաթիվ հեռուստասերիալների հեղինակ Դիանա Գրիգորյանի առավել հայտնի անունը ... Ակոպովնա: **34.** Հայ գրականագետ (անունը), Հովհաննես Թումանյանի դուստրը: **38.** Երգչուհի, ով Իքս Ֆակտոր-2 նախագծում զբաղեցրեց 3-րդ տեղը (2012թ.), ... Դազարյան: **39.** Թարգմանչուհի, երգչուհի Արփինե Շահնուբարյանի բեմական անունը: **41.** Հեռուստառադիո հաղորդավարուհի (անունը), ում հեռուստադիտողը ճանաչում է «Արմենիա» հեռուստաընկերության «Եղանակի տեսությունից»: **42.** Ռուսական թատրոնի եւ կինոյի դերասանուհի, հնչյունավորող՝ Տեր-Գաբրիելյան: **43.** ... Պետրոսյան (1937-1993), հայ դերասանուհի, ՀԽՍՀ ժողովրդական արտիստուհի: **45.** ԱՄՆ-ի ռազմածովային ուժերի առաջին կին գերագույն զլխավոր ավագ ... Տեր Վարդանյան (1920-2011թթ.): **46.** Նար-Դոսի Նամուս ստեղծագործության հեղինակին: **51.** Հայ դերասանուհի ... Ավետիսյան («Որոգայթ», «Անհայտ բաժանորդ»): **53.** Խորհրդահայ դերասանուհի, ռեժիսոր ՀԽՍՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ ... Դուկայան: **54.** Հայ ծանրամարտուհի (անունը), ծանրամարտի աշխարհի չեմպիոն (2009թ.), Եվրոպայի չեմպիոն (2016թ.): **55.** Ռուսական թատրոնի եւ կինոյի դերասանուհի ... Ասլիյան: **56.** Էստրադային ջազ երգչուհի (անունը), ով 1974թ. հաղթել է էստրադային երգի կատարողների միջազգային մրցույթում (Չեխիա): **57.** Հայ նկարչուհի ... Գաբրիելյան:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Լոռու մարզի «Սարատովկայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի դասավարի (18 դասաժամ), մաթեմատիկայի (6), ինֆորմատիկայի (5) ուսուցչի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև մարտի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա **մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին**, ՀՀ Լոռու մարզի Սարատովկայի միջնակարգ դպրոցում:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (099) 61-48-19 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի «Շատվան գյուղի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզիկայի (8 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև մարտի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 09:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա **մարտի 26-ին՝ ժամը 15:00-ին**, Գեղարքունիքի մարզի Շատվան գյուղի միջնակարգ դպրոցում:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (093) 31-12-30 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ «Երեւանի Ս. Շահնուրայանի անվան հ. 85 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ռուսաց լեզվի (15 դասաժամ), ֆիզիկուլտուրայի (12) ուսուցչի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև մարտի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա **մարտի 26-ին՝ ժամը 13:00-ին**, Երեւանի Ս. Շահնուրայանի անվան հ. 85 հիմնական դպրոցում. հասցեն՝ ք. Երեւան, Քանաքեռ, Ծարպե Աղբյուրի 21:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (010) 28-77-27 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Լոռու մարզի «Ստեփանավանի Կ. Թեքեյանի անվան հ. 6 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի անգլերենի (10 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

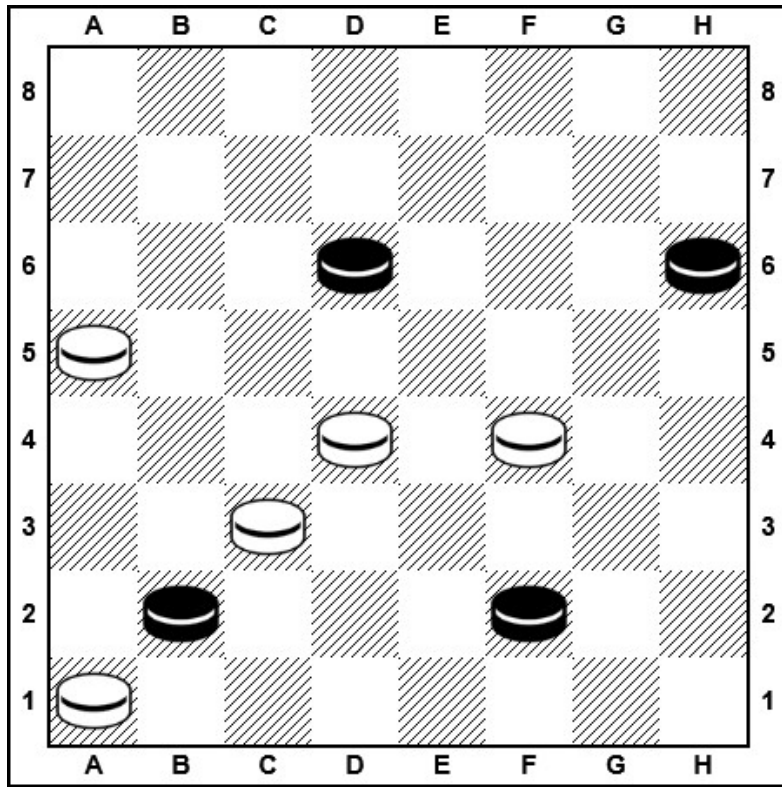
Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև մարտի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա **մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին**, ՀՀ Լոռու մարզի Ստեփանավանի Կ. Թեքեյանի անվան հ. 6 միջնակարգ դպրոցում. հասցեն՝ Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Սուրբ Կարդաճի 1:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (0256) 2-46-06 կամ (043) 33-42-34 հեռախոսահամարներով:

Փորձի՛ր լուծել

Սպիտակները սկսում են և հաղթում 3 քայլից:

Խնդիրը՝ Նշան ԱԼԱԿԵՐԴՅԱՆԻ

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ Էջմիածնի Կարդաճե Համազասպյանի անվան պետական բուհի մուլտիմեդիա և պայքարը նրանց դեմ (36 դասաժամ), ցանցաշրջանառության համակարգեր և նրանց առանձնահատկությունները (48), մշակութային արտադրության տեխնոլոգիաները պաշտպանված գրուևտների պայմաններում (54), լանդշեյփի վրա բազմաաշյա տնկարքերի հիմնական տեխնոլոգիաները (72), անասնապահական մեթոդների և հուճեղի արտադրության տեխնոլոգիա (60) մասնագետների թափուր տեղերի համար:

Մանկավարժի համապատասխանության նկատմամբ պետական կրթական չափորոշիչը սահմանված պահանջները

Բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերի ցանկը՝

1. դիմում,
 2. կրթության մասին հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ) (բնօրինակը և պատճենը),
 3. անձնագիր (բնօրինակը և պատճենը),
 4. աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեպքում),
 5. ինքնակենսագրություն,
 6. մեկ լուսանկար՝ 3x4 չափի,
 7. այլ պետությունների քաղաքացիները՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ, բացառությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրերի ուժով աշխատանքի թույլտվություն ստանալու պահանջից ազատված օտարերկրացիներին,
 8. Հայաստանի Հանրապետության արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը և պատճենը),
 9. Հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան, կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը և պատճենը):
- Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև փետրվարի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 09:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:
- Փաստաթղթերի ընդունումը կանցկացվի՝ ըստ կարգի:
Մրցույթի անցկացման օրը **մարտի 26-ին՝ ժամը 13:00-ին**, Էջմիածնի Կարդաճե Համազասպյանի անվան պետական բուհում:
- Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (098) 55-22-72 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Լոռու մարզի «Ստեփանավանի Կ. Թեքեյանի անվան հ. 6 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզիկայի (19 դասաժամ), աշխարհագրության (11), ֆիզիկուլտուրայի (18), տեխնոլոգիայի (4), տղամեծի խումբ) ուսուցչի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման և հարցազրույցի: Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը և յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (Ձեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան՝ աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից և աշխատանքային գրքույկի պատճենը՝ (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (Ձեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ և բնօրինակները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչև փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել և համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից **մինչև մարտի 23-ը ներառյալ**, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա **մարտի 26-ին՝ ժամը 14:00-ին**, ՀՀ Լոռու մարզի Ստեփանավանի Կ. Թեքեյանի անվան հ. 6 միջնակարգ դպրոցում. հասցեն՝ Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Սուրբ Կարդաճի 1:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 40-56-05 հեռախոսահամարով:

